

ЗВІТ
експертної групи

Заклад вищої освіти	Західноукраїнський національний університет
Освітня програма	48896 Політологія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	052 Політологія

Цей звіт складений за наслідками експертного оцінювання згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Західноукраїнський національний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	48896
Назва ОП	Політологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	052 Політологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Остап'як Василь Іванович, Бондарев Артем Віталійович, Панасенко Ганна Сергіївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	27.04.2026 р. – 29.04.2026 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.wunu.edu.ua/opp/licenzuvannya_acredutatsia/acr_3r/2026/politologia/samoots.pdf
Програма візиту експертної групи	https://www.wunu.edu.ua/opp/licenzuvannya_acredutatsia/acr_3r/2026/politologia/prohrama_vizytu.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

Освітньо-наукова програма «Політологія» третього (освітньо-наукового) рівня, що реалізується в Західноукраїнському національному університеті, демонструє високий рівень відповідності встановленим стандартам вищої освіти та стратегічним цілям розвитку університету до 2028 року. Програма відзначається логічною структурою, де наукова складова органічно доповнює освітню, а зміст дисциплін динамічно оновлюється відповідно до сучасних викликів. Встановлено дієву систему внутрішнього забезпечення якості та активне залучення практиків до освітнього процесу. При проектуванні ОНП успішно враховано досвід провідних вітчизняних (КНУ, ЛНУ) та іноземних (Ягеллонський університет, Університет Оклахоми) ЗВО. Програма має виразний акцент на цифровізації політичного аналізу, що відповідає глобальним тенденціям. Аспіранти залучені до розробки стратегічних документів регіонального значення (Стратегія розвитку Тернопільської громади, «Політологічний паспорт області»), що дозволяє апробувати методологічний інструментарій дисертацій на реальних кейсах. Використання мультифункціонального хабу та STEAM-лабораторії для симуляції політичних процесів (Верховна Рада, Бундестаг) забезпечує унікальні умови для формування фахових компетентностей. Наявність потужного доробку викладачів у сферах цифрового опору, національної ідентичності та кібербезпеки створює міцний фундамент для якісного керівництва та наукової наступності.

Недоліки

Програма чітко не визначає свою роль у підготовці лідерів для захисту інформаційного суверенітету. Сильні теми кафедри (ІІІ та кібердипломатія) залишаються на рівні вибіркового курсів, а не загальної стратегії. Програмні результати навчання акцентують увагу на презентації власних доробків іноземною мовою, проте недостатньо орієнтують аспірантів на активну участь у колективних міжнародних дослідницьких групах та грантовій діяльності. Виявлено розбіжності у внутрішніх документах щодо мінімального порогу оцінювання (варіювання початкового бала від «0» до «1»), що створює ризики для однозначного трактування результатів контролю. Наступність між наукою та навчанням не зафіксована документально. Силабуси не містять посилань на номери державних наукових тем кафедри, що приховує реальний дослідницький складник програми.

Рекомендації

Під час наступного перегляду ОНП рекомендується чітко зафіксувати спрямованість програми на підготовку фахівців із кібердипломатії та гібридних загроз, що дозволить максимально ефективно конвертувати наукові здобутки кафедри у розвиток оборонного потенціалу суспільства. Враховуючи наявний досвід викладачів у сфері використання генеративного штучного інтелекту, рекомендується включити до методологічних курсів модулі з використання ІІІ для аналізу великих текстових масивів та політичного прогнозування. Це забезпечить відповідність програми найсучаснішим вимогам ринку політичної експертизи. Привести всі внутрішні положення, РП та силабуси до єдиного стандарту щодо визначення мінімального порогу оцінювання, забезпечивши повну прозорість для здобувачів. Документально зафіксувати у силабусах конкретні розділи, що базуються на результатах виконання планових наукових тем університету (із зазначенням номерів держреєстрації). Розробити на рівні кафедри індивідуальні плани публікаційної активності з орієнтацією на видання Scopus/Web of Science (Q1–Q2), залучаючи аспірантів до спільної підготовки рукописів із закордонними партнерами.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Освітньо-наукова програма «Політологія» розроблена в чіткій відповідності до Стандарту вищої освіти зі спеціальності 052 «Політологія» для третього (освітньо-наукового) рівня (затвердженого наказом МОН № 903 від 25.07.2023 р. із змінами від 26.03.2024 р.). Загальний обсяг програми – 240 кредитів ЄКТС, з них освітня складова програми становить 60 кредитів ЄКТС, що повністю відповідає нормативним вимогам для підготовки докторів філософії. Структура ОНП є логічно побудованою та включає загальнонауковий, інструментальний та цикл спеціальної (фахової) підготовки, що створює необхідний фундамент для досягнення всіх 11 ПРН. Особливістю ОНП є її авторська компонента, реалізована через впровадження ПРН 12 та ПРН 13, які спрямовані на аналіз інноваційних практик країн ЄС та розробку стратегій зміцнення демократії в контексті євроінтеграції. Разом з тим, для повної реалізації цих цілей необхідна тісніша інтеграція загальних комунікативних компетентностей із практичною науковою діяльністю на міжнародному рівні, що дозволить здобувачам трансформувати знання про європейські практики у реальний досвід співпраці з іноземними дослідницькими групами. Детальний аналіз змісту навчального плану та силабусів/робочих програм підтверджує, що кожен ПРН забезпечується конкретними освітніми компонентами. Зокрема, фундаментальні концептуальні та методологічні знання (ПРН 01) формуються через базові курси, зокрема «Сучасні методології наукового пошуку» (ОК 2). Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження (ПРН 05) реалізується через інтеграцію теоретичного навчання з науковою складовою (підготовка дисертації), що підкріплюється високим рівнем публікаційної активності наукових керівників у виданнях, що індексуються у БД Scopus та Web of Science (зокрема, дослідження проф. Рудакевича О. М. щодо цифрового опору та політичних трансформацій). Інструментальна складова програми посилена компонентами, що відповідають сучасним запитам цифровізації, а також адаптованим до викликів часу курсом «Менеджмент політичних процесів» (ОК 8). Педагогічна компетентність (ПРН 09) на належному рівні відпрацьовується під час проходження науково-педагогічної практики (ОК 7) (Документи на запит; Зустрічі 2, 3). Матриця відповідності компетентностей та ПРН освітнім компонентам, наведена в тексті ОНП, а також Зустріч 9 демонструють відсутність прогалів – кожен результат навчання закріплений за декількома ОК, що гарантує системність підготовки. Наукова складова програми органічно доповнює освітню: тематика досліджень аспірантів відповідає актуальному профілю спеціальності 052 (Таблиця 1. Аспіранти кафедри політології та філософії імені Сергія Коновала). Таким чином, архітектура ОНП «Політологія» в ЗУНУ забезпечує повне та якісне досягнення результатів навчання, визначених державним Стандартом, демонструючи при цьому гнучкість та орієнтацію на інноваційні методи політичного аналізу.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Мета освітньо-наукової програми «Політологія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти в Західноукраїнському національному університеті полягає у підготовці висококваліфікованих докторів філософії, які володіють фундаментальними знаннями в галузі політичних наук, здатні до проведення самостійних оригінальних наукових досліджень, що мають теоретичне та практичне значення, а також до успішної науково-педагогічної та проєктно-аналітичної діяльності. Сформульовані цілі ОНП повністю корелюють із місією ЗУНУ як класичного університету, що виступає центром інноваційного розвитку та академічної свободи. Програма є органічним елементом Стратегії розвитку ЗУНУ до 2028 року, де пріоритетними напрямками визначено розширення дослідницького потенціалу, поглиблення інтеграції в європейський науково-освітній простір та цифровізацію освітнього процесу (<https://surl.li/yehtay>). ЕГ констатує, що аналіз мети ОНП у зіставленні з її реальним наповненням свідчить про наявність потужного, але ще не повною мірою інституціоналізованого вектора. Зокрема, наукові здобутки провідних викладачів кафедри (дослідження проф. О. Рудакевича та проф. М. Лазаровича) у сфері цифрового опору, кібербезпеки та ШІ вже зараз формують унікальний дослідницький профіль програми, що також підтверджується тематикою дисертаційних робіт та науковими публікаціями здобувачів. Проте на рівні стратегічного формулювання мети цей "цифровий" та безпековий складник національної стійкості наразі залишається в тіні загальних формулювань Стандарту, що створює підґрунтя для чіткішої артикуляції місії ОНП у майбутньому. Цілі програми чітко орієнтовані на 8-й рівень НРК, що передбачає формування здатності до розв'язання комплексних проблем у сфері професійної та дослідницько-інноваційної діяльності. Проєктування ОНП здійснено з урахуванням сучасних стандартів вищої освіти, що забезпечує збалансоване поєднання теоретичної підготовки та індивідуальної наукової роботи здобувача. Програма демонструє високий рівень відповідності державним вимогам щодо підготовки наукових кадрів, водночас акцентуючи увагу на розвитку критичного мислення та академічної доброчесності як ключових цінностей університету (Зустрічі 1,2). Освітньо-наукова програма регулярно оновлюється на засадах прозорості та відкритості, що дозволяє оперативно реагувати на глобальні трансформації політичних інститутів та запити стейкхолдерів (Зустріч 1). Синергія між цілями ОНП та стратегічними орієнтирами ЗУНУ створює належне підґрунтя для підготовки наукової еліти, здатної формувати нові смисли в політичній науці та забезпечувати високу репутаційну якість вітчизняної вищої освіти.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Процес формування цілей та програмних результатів навчання за ОНП «Політологія» в ЗУНУ базується на принципах інклюзивності та системної взаємодії з ключовими групами стейкхолдерів (Зустріч 1). До розроблення та періодичного оновлення програми залучаються представники академічної спільноти, здобувачі вищої освіти (аспіранти) та потенційні роботодавці, що забезпечує збалансованість теоретичної підготовки та її практичної релевантності. Взаємодія здійснюється через регулярні зустрічі робочих груп, анкетування, участь у засіданнях кафедр та науково-методичних рад факультету/інституту, що дозволяє враховувати динаміку змін на ринку праці та в науковому середовищі (Зустрічі 1–6). Особлива увага приділяється позиції внутрішніх стейкхолдерів – аспірантів, чії пропозиції щодо розширення переліку вибіркового компонентів та посилення інструментальної складової (методології політичного аналізу, використання цифрових технологій у дослідженнях) інтегровані в структуру ПРН (<https://surl.li/xmkorh>; <https://surl.li/aqdgku>). Зовнішні стейкхолдери, зокрема представники органів державної влади, місцевого самоврядування (Тернопільська обласна рада, ОВА) та аналітичних центрів, акцентували на необхідності формування у докторів філософії компетентностей у сфері політичного консалтингу та стратегічних комунікацій, що знайшло відображення у відповідних результатах навчання (Зустріч 6; <https://surl.li/wbwiju>). Академічна експертиза програми забезпечується шляхом залучення провідних науковців з інших закладів вищої освіти та наукових установ України, чії рецензії та відгуки сприяли гармонізації ОНП із кращими вітчизняними практиками підготовки кадрів вищої кваліфікації (<https://surl.li/trevup>; Зустрічі 2, 7). ЕГ констатує: застосований механізм зворотного зв'язку гарантує, що визначені ПРН є не лише чітко сформульованими, але й відповідають очікуванням професійної спільноти, забезпечуючи високий рівень наукової продуктивності майбутніх випускників. Системний підхід до врахування запитів заінтересованих сторін підтверджує відкритість освітнього середовища ЗУНУ та його орієнтацію на підготовку конкурентоспроможної наукової еліти.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Проектування ОНП «Політологія» у ЗУНУ здійснюється на основі системного підходу, що поєднує вимоги Стандарту вищої освіти, місію університету та актуальні запити професійного середовища. Стратегічним орієнтиром при розробці змісту програми стала Стратегія розвитку ЗУНУ на 2024–2028 рр., яка наголошує на інноваційному мисленні та готовності до глобальних змін (<https://surl.li/terjhy>). У процесі формування ОНП було враховано регіональний контекст, зокрема потреби територіальних громад Тернопільщини, що реалізується через залучення аспірантів до розробки стратегій місцевого розвитку спільно з міськими радами Тернополя, Хоросткова та Зборів (Зустріч 6). Важливою складовою проектування є орієнтація на ринок праці, що передбачає підготовку фахівців для державних органів, аналітичних центрів та медіа з акцентом на практичні навички політичного управління та аналізу. Для забезпечення високої якості освіти було проаналізовано досвід провідних вітчизняних університетів, таких як КНУ ім. Т. Шевченка та ЛНУ ім. І. Франка, а також міжнародні практики Ягеллонського університету (Польща), Портсмутського університету (Велика Британія) та Університету Оклахоми (США) (Зустріч 2). Зміст програми динамічно коригується відповідно до пропозицій стейкхолдерів: за рекомендаціями аспірантів було посилено методологічний інструментарій, а за ініціативою роботодавців впроваджено такі дисципліни, як «Менеджмент політичних процесів» та «Політико-правові процеси» (<https://surl.li/coiqvu>). Академічна спільнота, зокрема професори Б. Буяк та С. Федуняк, сприяла інтеграції компонентів щодо науково-педагогічної практики та дослідження національної політичної культури. Підсумкова структура ОНП спрямована на формування конкурентоспроможного дослідника, що володіє як фаховими компетентностями, так і гнучкими навичками, отриманими через участь у «Школі лідерства» та волонтерських проектах. Програма залишається відкритою до змін, про що свідчить її планова актуалізація у 2026 році з урахуванням оновлених нормативних вимог та міжнародних освітніх трендів (<https://surl.li/oyaxjz>). У контексті врахування тенденцій розвитку науки, ОНП фактично вже інтегрувала новітні напрями, такі як кібердипломатія та аналіз гібридних загроз. Цей потенціал наочно продемонстровано через ВК та активну участь аспірантів у розробці стратегій цифрової безпеки. Такий випереджальний характер підготовки відповідає запитам держави на фахівців, здатних захищати інформаційний суверенітет України. Разом з тим, існує певний розрив між цим інноваційним змістом, який уже де-факто реалізується, та його формальним відображенням у стратегічних цілях програми, що потребує синхронізації для посилення впізнаваності ОНП на національному та міжнародному рівнях.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітньо-наукова програма «Політологія» за третім рівнем вищої освіти у ЗУНУ демонструє високий ступінь відповідності нормативним вимогам та стратегічним цілям розвитку вищої освіти в Україні. Програма розроблена у чіткій відповідності до Стандарту вищої освіти зі спеціальності 052 (наказ МОН № 903) та вимог 8-го рівня НРК. Структура програми (240 кредитів ЄКТС, з яких 60 – освітня складова) забезпечує логічну послідовність досягнення 11 обов'язкових та 2 додаткових програмних результатів навчання. Мета програми синхронізована з місією університету та Стратегією розвитку ЗУНУ до 2028 року. Позитивні практики за критерієм: 1. При проектуванні враховано досвід провідних вітчизняних (КНУ, ЛНУ) та іноземних (Ягеллонський університет, Університет Оклахоми) закладів вищої освіти. 2. ОНП враховує сучасні запити на цифровізацію політичного аналізу.

Недоліки

1. При повній відповідності ПРН ОНП вимогам Стандарту вищої освіти, попри впровадження розробниками ПРН 12 та ПРН 13, які фокусується на європейському політичному просторі, спостерігається потенціал для глибшої інтерпретації ПРН у контексті інтернаціоналізації. Наявні формулювання, що стосуються комунікації іноземною мовою, зосереджені переважно на представленні власних результатів, проте недостатньо акцентують увагу на здатності до колективної наукової діяльності у складі міжнародних дослідницьких груп, а також вмінням здійснювати аналіз політичних процесів і практик країн ЄС, враховуючи вимоги інтеграції України до європейського політичного простору, як заявлено в ОНП. 2. Стратегічна мета програми повністю корелює зі Стандартом, проте в умовах сучасних викликів національній безпеці ЄГ вбачає потенціал для глибшого відображення унікального наукового профілю кафедри. Наявний інтелектуальний капітал (зокрема дослідження проф. Рудакевича О. М. та проф. Лазаровича М. В. у сфері цифрового опору та штучного інтелекту) створює підґрунтя для чіткішої артикуляції місії програми, що стосується підготовки лідерів, здатних забезпечувати інформаційний суверенітет та політичну стійкість України у кіберпросторі, які наразі частково залишається на рівні вибіркового компонент і не повною мірою відображено у цільових орієнтирах ОНП.

Рекомендації

1. З метою посилення міжнародної суб'єктності здобувачів, рекомендується при наступному перегляді РП (силабусів) деталізувати дескриптори ПРН 02. Слід акцентувати увагу на здатності не лише до презентації власних доробків, а й до активної участі в міжнародних наукових колабораціях, грантовій діяльності та спільному аналізі політичних процесів країн ЄС, що забезпечить дієвий інструментарій для досягнення унікальних результатів навчання ПРН 12 та ПРН 13, заявлених розробниками в ОНП. 2. З метою зміцнення національної ідентичності програми та посилення її ролі у підготовці кадрів для захисту державних інтересів, рекомендується здійснити актуалізацію стратегічної мети ОНП (під час наступного планового перегляду). Доцільно більш виражено зафіксувати спрямованість на формування фахівців, здатних аналізувати гібридні загрози, реалізувати стратегії кібердипломатії та зміцнювати цифрову безпеку держави, що не лише підсилить унікальність програми на ринку освітніх послуг, а й дозволить максимально ефективно конвертувати наукові здобутки кафедри у розвиток оборонного та демократичного потенціалу українського суспільства. 3. Впровадити щорічний порівняльний аналіз ОНП із PhD-програмами провідних європейських університетів для підтримки конкурентоспроможності на міжнародному рівні. 4. Розширити коло стейкхолдерів. Оновити карту заінтересованих сторін, залучивши представників міжнародних аналітичних центрів до регулярного рецензування стратегічних цілей програми.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Аналіз освітньо-наукової програми «Політологія» та супроводжуваних її навчальних планів 2022–2025 років підтверджує повну відповідність обсягів освітніх компонентів вимогам статті 5 Закону України «Про вищу освіту» та Стандарту вищої освіти зі спеціальності 052 Політологія для третього (освітньо-наукового) рівня. Відповідно до Навчального плану, схваленого Вченою радою ЗУНУ (протокол № 8 від 26.06.2025 р.), загальний обсяг освітньої складової становить 60 кредитів ЄКТС, що повністю відповідає встановленому законодавством діапазону від 30 до 60 кредитів для програм підготовки доктора філософії. Загальний обсяг ОНП – 240 кредитів ЄКТС Структура програми передбачає чіткий розподіл на обов'язкові та вибіркові компоненти: обов'язкові освітні компоненти (ОК 1 – ОК 10, включаючи практику) складають 45 кредитів ЄКТС, що становить 75% від загального обсягу, тоді як вибіркові компоненти охоплюють 15 кредитів ЄКТС. Таке співвідношення забезпечує дотримання права здобувачів на вільний вибір дисциплін в обсязі не менш як 25% від загальної кількості кредитів. Обсяг окремих компонентів також є методично обґрунтованим: більшість теоретичних дисциплін мають обсяг 4-5 кредитів ЄКТС, що дозволяє забезпечити глибоке вивчення матеріалу та досягнення програмних результатів навчання. Дисципліна «Науково-педагогічна практика» має обсяг у 6 кредитів ЄКТС, що зумовлено значною питомою вагою практичної підготовки та складністю інструментарію, який опановують аспіранти. Графік освітнього процесу розрахований на 4 роки навчання, при цьому освітня складова зосереджена на першому році. Така структура дає змогу здобувачам на старших курсах максимально сконцентруватися на науковій діяльності, проведенні власного дослідження та підготовці дисертації. Таким чином, кількісні параметри програми, включаючи загальний обсяг, співвідношення курсів та тривалість практики, є повністю дотриманими та документально підтвердженими.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Структура освітньої складової ОНП побудована за принципом поступового нарощування складності та поглиблення наукової спеціалізації аспіранта. На початковому етапі (1-й рік навчання) основна увага зосереджена на предметах загальнонаукової та інструментальної підготовки, таких як «Філософія науки» та «Іноземна мова у наукових дослідженнях», що створює необхідний фундамент для подальшої наукової діяльності. Паралельно впроваджуються дисципліни методологічного спрямування, зокрема «Емпіричні методи та інформаційно-аналітичні технології у наукових пошуках», які забезпечують аспірантів інструментами для збору та обробки первинних даних для майбутньої дисертації. Далі фокус навчання зміщується до фахових компонентів, таких як «Концептуальні засади національної політичної культури» та «Політико-правові процеси», що відповідає логіці інтеграції теоретичних знань у предметну сферу політології. Важливим елементом логічної послідовності є те, що науково-педагогічна практика запланована після вивчення ключових теоретичних курсів, що дозволяє аспіранту апробувати здобуті знання під час роботи зі студентами. Програма також демонструє сильний зв'язок між освітньою та науковою складовими: теми дисертаційних досліджень (згідно з «Табл. 1» до ВСО; Зустріч 3) тісно переплітаються зі змістом ОК. Наприклад, дослідження щодо цифровізації політичної компетентності прямо корелюють із наповненням ОК 6 та оновленого за запитом стейкхолдерів ОК 8. Такий підхід забезпечує неперервність дослідницького процесу, де кожен ОК працює на кінцевий результат – успішний захист дисертації. ВК доповнюють ОНП, дозволяючи здобувачу поглибити знання у вузькоспеціалізованих сферах відповідно до обраної теми дослідження, що робить ІОТ логічно завершеною. Логіка програми підкріплена відповідними методами: від репродуктивних на етапі засвоєння теорій до проблемних та кейс-методів (аналіз категоріальних апаратів, командна робота). Це дозволяє, наприклад, забезпечити повноту досягнення РН об. ЕГ зазначає, що в ОНП 2025 р. було успішно реалізовано рекомендацію щодо посилення логічного зв'язку між методологією та прикладними аспектами політичного менеджменту, що відображено в оновленому змісті силабусів (Зустріч 6). Проте ЕГ звернула увагу, що структурно-логічно схема ОНП загалом відображає послідовність вивчення дисциплін, проте потребує технічного вдосконалення в частині наочності. Рекомендується запровадити матричну або лінійну візуалізацію із чітким розмежуванням за семестрами, що дозволить простежити не лише логічний зв'язок, а й часову динаміку підготовки аспіранта. Наприклад, здобувачі мають бачити, що «Сучасні методології наукового пошуку» передують «Науково-педагогічній практиці» не лише стрілочкою, а й фізичним розташуванням на часовій осі. Головний недолік поточної схеми – вона «пласка» і не показує час. Додавання семестрової сітки та вирівнювання блоків по горизонталі автоматично прибере нахаращеність стрілок, оскільки більшість із них будуть спрямовані зліва направо.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОНП «Політологія» розроблений з урахуванням динамічних змін у політичній сфері та запитів сучасного ринку праці, що вимагає від фахівця не лише теоретичної підготовки, а й здатності до комплексного аналізу та стратегічного планування (Зустріч 2). Програма відповідає вимогам професійного середовища, що підтверджується залученням до її розробки та актуалізації практиків, які представляють органи державної влади, місцевого самоврядування та неурядові організації. Зокрема, включення до змісту дисциплін, спрямованих на вивчення менеджменту політичних процесів та політико-правового регулювання, безпосередньо корелює з потребою у фахівцях, здатних ефективно працювати в умовах реформування публічного управління в Україні (Зустріч 6). Актуальність програми забезпечується орієнтацією на розвиток прикладних компетентностей, що є критично важливими для роботи в аналітичних центрах та міжнародних інституціях. Ключовим доказом є суттєве оновлення НП 2025 р. Аналітичний звіт 2025 демонструє, що зміст та назву ОК 8 було змінено з «Політичні процеси, відносини та інститути» на «Менеджмент політичних процесів». Це підсилює прикладний, управлінський характер підготовки PhD, що є критичним для роботи в органах державної влади та аналітичних центрах. Програма інтегрує сучасні технологічні тренди. За рекомендацією стейкхолдерів, зміст ОК 4 «Сучасні методології наукового пошуку» було скориговано у бік аналізу цифрових інструментів дослідження. Крім того, ОК 6 «Емпіричні методи та інформаційно-аналітичні технології у наукових пошуках» забезпечує підготовку здобувачів до роботи з великими даними та спеціалізованим ПЗ, що є провідною тенденцією у світовій політичній науці. Зміст навчання синхронізований із передовими науковими здобутками викладачів кафедри. У «Таблиці 1» зафіксовано, що наукові керівники (зокрема проф. Рудакевич О. М.) публікують результати досліджень у журналах Scopus. Отже, зміст освітніх компонентів базується на актуальному науковому дискурсі, а не лише на класичних теоріях. Враховуючи вимоги галузі в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення, програма зберігає акцент на ОК 10 «Концептуальні засади національної політичної культури», що дозволяє готувати фахівців, здатних аналізувати ціннісні трансформації українського суспільства. Врахування пропозицій роботодавців, дозволило інтегрувати у зміст ОНП кейс-методи, що базуються на реальних сценаріях політичної взаємодії в регіональному та загальнонаціональному контекстах. Також програма враховує глобальні тренди політичної освіти, що підтверджується використанням досвіду закордонних партнерів із Польщі та Великої Британії (Зустрічі 6, Відкрита). Отже, зміст програми є динамічним і збалансованим. Він поєднує фундаментальну політологічну підготовку з інноваційними інструментами управління та аналізу, що повністю відповідає сучасним тенденціям розвитку галузі та запитам професійного середовища.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Механізм формування ІОТ в межах ОНП «Політологія» є багаторівневим та повністю прозорим для здобувача. Відповідно до нормативних документів ЗУНУ, аспіранти самостійно обирають компоненти в обсязі 15 кред. ЄКТС, що складає 25% загального обсягу ОНП (<https://surl.li/wmnpwy>; <https://surl.li/etfiyg>). Вибір здійснюється автоматизовано через інформаційну систему «Smart University». Аспіранти підтвердили, що ознайомлення з каталогом відбувається на початку навчання, а терміни вибору (до початку навчального року) чітко дотримуються (Зустріч 4). ЕГ підтверджує, що каталог вибіркових дисциплін оприлюднений на сайті університету, що забезпечує вільний доступ, в тому числі до силабусів, ще до моменту вибору (<https://surl.li/ohogwc>; <https://surl.li/nxdoma>). ІОТ не є формальною, оскільки аспіранти мають реальну можливість обирати дисципліни, які безпосередньо корелюють з темою їхнього наукового дослідження. ЕГ наголошує, що цьому сприяє й той факт, що наразі на кожному році навчання – один здобувач. Під час акредитаційної експертизи встановлено, що аспіранти, які працюють над темами цифрових трансформацій (наприклад, аспірант 4-ого року навчання), обрали курси «Політичний маркетинг» та «Цифрові комунікації» тощо (Зустрічі 3, 4). Гнучкість програми підтверджується тим, що аспірант може обрати дисципліну не лише з фахового списку, а й з інших ОНП ЗУНУ. Індивідуальні навчальні плани аспірантів відображають цей персоніфікований підхід. Під час зустрічі з ЕГ, аспіранти зазначили, що використовують це право для добору курсів, що посилюють методологічну базу їхніх дисертацій (Зустріч 4). У процесі формування ІОТ важливу роль відіграє науковий керівник, який надає консультації, забезпечуючи змістовну цілісність підготовки (Зустрічі 3, 4). В університеті діє механізм перезарахування кредитів. Відповідно до «Положення про неформальну та інформальну освіту» (<https://surl.li/pjitpp>), аспіранти звертаються із заявою до профільної кафедри. У «Відомостях про самооцінювання» та під час зустрічей (наприклад, Зустріч 7) наведено кейси визнання сертифікатів міжнародних стажувань та онлайн-курсів на платформі Coursera як частини вибіркових компонент або самостійної роботи. Також передбачено процедуру перезарахування кредитів, здобутих у межах внутрішньої та зовнішньої академічної мобільності (Erasmus+), що підкріплено відповідними договорами з іноземними партнерами. Це є частиною індивідуалізації траєкторії, що дозволяє здобувачу інтегрувати зовнішній досвід у свою програму підготовки (Зустрічі 7, 8). ЕГ констатує, що система формування ІОТ працює злагоджено: автоматизований вибір забезпечує прозорість; наукові керівники, за зверненням здобувача, готові супроводжувати вибір, надаючи консультації та роз'яснення (Зустріч 4), забезпечуючи логіку між обраним курсом та дисертацією; усі обрані ОК зазначаються в індивідуальному плані. Таким чином, вимоги підкритерію 2.4 виконуються в повному обсязі, суттєвих недоліків у механізмах реалізації індивідуальної траєкторії не виявлено.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Практична складова ОНП «Політологія» у Західноукраїнському національному університеті побудована як цілісна система, що забезпечує формування професійного профілю майбутнього доктора філософії через поєднання викладацької, дослідницької та експертної діяльності (Зустрічі 1-4). Ключовим елементом навчального плану є обов'язкова науково-педагогічна практика (ОК 7) обсягом 6 кредитів ЄКТС (НП 2025 р.). Вона реалізується на базі ННІМВ імені Б. Д. Гаврилишина та профільної кафедри політології та філософії імені Сергія Коновала, де аспіранти під керівництвом менторів залучаються до розроблення силабусів, проведення лекційних і семінарських занять, а також консультування бакалаврів при підготовці їхніх кваліфікаційних робіт (Зустрічі 3, 4). Дослідницька та експертно-аналітична підготовка здобувачів виходить за межі університету завдяки активній взаємодії зі стейкхолдерами (Зустріч 6). Аспіранти, які вже проходили практику, підтвердили, що інтегровані в роботу структур Тернопільської міської ради (Управління стратегічного розвитку) та Тернопільської ОВА, де вони брали безпосередню участь у підготовці «Політологічного паспорта Тернопільської області» та розробленні пропозицій до Стратегії розвитку громади до 2027 (2034) року (Зустрічі 4, 6). Додаткові можливості для здобуття практичних компетентностей забезпечує Центр політологічних студій ЗУНУ, на базі якого аспіранти організують соціологічні дослідження та тренінги з політичного прогнозування і керівником якого є гарант ОП (<https://surl.li/eamnza>). Також практична підготовка включає міжнародний аспект, зокрема участь у грантових проєктах Erasmus+ («Education for Sustainable Development»), що дозволяє здобувачам адаптувати міжнародний досвід для розв'язання актуальних питань відбудови України (зустрічі 1, 7). ЕГ вважає, що такий комплексний підхід до організації практик гарантує набуття здобувачами всіх необхідних компетентностей для подальшої професійної діяльності в академічній, державній та громадській сферах.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Освітньо-наукова програма «Політологія» забезпечує цілісний підхід до формування соціальних навичок, що інтегровані як у навчальний процес, так і в науково-дослідну та громадську діяльність. Розвиток комунікативних здібностей, системного мислення та емоційного інтелекту здійснюється через вивчення обов'язкових дисциплін, зокрема «Педагогіка та психологія вищої школи» та «Іноземна мова у наукових дослідженнях», які закладають фундамент для ефективної професійної взаємодії, та підсилюються ВК (Зустрічі 1, 3, 4; <https://surl.li/ohogwc>). Ефективність впроваджених заходів підтверджується результатами щорічних опитувань здобувачів, які

демонструють високий рівень задоволеності якістю викладання та наявною системою підтримки, що безпосередньо сприяє розвитку соціальних компетентностей (<https://surl.li/jbkmpq>). Аспіранти активно залучені до процесів внутрішнього забезпечення якості освіти, що додатково стимулює розвиток їхніх комунікативних та лідерських навичок, а результати таких моніторинрів систематично обговорюються на засіданнях кафедри для подальшого вдосконалення програми (Зустрічі 3, 4). Важливу роль у розвитку лідерського потенціалу відіграє Центр політологічних студій ЗУНУ, де здобувачі долучаються до тренінгів «Школи лідерства», орієнтованих на вдосконалення командної роботи та стресостійкості (Зустріч 2). Практичне відпрацювання соціальних компетенцій відбувається під час «Науково-педагогічної практики», у межах якої аспіранти самостійно організують фахові заходи, наприклад, тренінг «Прогнозування політичних процесів: методи та кейси» для студентів-бакалаврів (Зустріч 3). Міжнародна складова soft skills реалізується через участь у грантових проєктах, зокрема Erasmus+ «Education for Sustainable Development: Synergy of Competences for the Recovery of Ukraine», що сприяє розвитку міжкультурної комунікації та адаптивності (Зустрічі 7,8). Соціальна відповідальність та навички громадської активності підкріплюються співпрацею з організаціями «Рух Світанок», товариство «Просвіта» та участю в регіональних ініціативах, як-от підготовка «Політологічного паспорта Тернопільської області» (Зустріч 6). Такий системний підхід забезпечує досягнення програмних результатів навчання та формування спеціальних компетенцій, зокрема здатності до соціальної взаємодії та публічного представлення наукових результатів.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

ОНП «Політологія» за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти в Західноукраїнському національному університеті має загальний обсяг 240 кредитів ЄКТС, з яких 60 кредитів припадає на освітню складову, а 180 кредитів – на наукову (ОНП, НП 2025). Освітня складова структурована таким чином, щоб забезпечити баланс між фундаментальною підготовкою та спеціалізацією: 45 кредитів виділено на обов'язкові компоненти, що формують базові компетентності, а 15 кредитів становлять дисципліни за вибором здобувача. Освітні компоненти розроблено як цілісну систему, що забезпечує досягнення всіх ПРН, визначених Стандартом вищої освіти для третього (освітньо-наукового) рівня. Навчальний процес упродовж першого року навчання організовано за блоками: у першому семестрі (30 кредитів) увага зосереджена на загальнонауковій підготовці, що включає філософський та педагогіко-психологічний цикли – ОК 1, ОК 2 (8 кредитів), мовну підготовку – ОК 3 (5 кредитів) та інтенсивну науково-дослідну роботу – ОК 4–6 (12 кредитів), цикл підготовки зі спеціальності – ОК 8 (5 кредитів). Другий семестр (30 кредитів) охоплює цикл підготовки зі спеціальності – ОК 9–10 (9 кредитів), вибіркові дисципліни (15 кредитів) та науково-педагогічну практику (6 кредитів) (НП 2025). Загальний бюджет часу на освітню складову становить 1800 годин, з яких 1140 годин (від 1/3 до 2/3 обсягу кожного компонента) відведено на самостійну роботу здобувачів. Відповідність цього обсягу реальному навантаженню постійно контролюється через моніторинг і опитування, що координуються викладачами та гарантом програми, та відповідними структурними підрозділами ЗУНУ (Зустрічі 7, 8). Цикл науково-дослідної підготовки забезпечує оволодіння методологією наукового пошуку, управлінням проєктами та емпіричними методами (ПРН 01, ПРН 05, ПРН 06). Спеціальні професійні результати навчання у сфері менеджменту політичних процесів та політико-правових систем (ПРН 02, ПРН 03, ПРН 07) досягаються через цикл професійної підготовки. Реалізація ПРН зафіксована у відповідній «Матриці відповідності», де кожен компонент програми, як-от «Сучасні методології наукового пошуку» або «Менеджмент політичних процесів», змістовно наповнює конкретні компетенції (ОНП 2025). Важливою складовою є набуття педагогічної майстерності (ПРН 08), що реалізується через дисципліну «Педагогіка та психологія вищої школи» та науково-педагогічну практику. Гнучкість програми підкріплена вибірковою складовою, яка дозволяє аспірантам поглиблювати ПРН за власною науковою траєкторією, враховуючи при цьому актуальні запити стейкхолдерів щодо посилення методологічного інструментарію. Кінцеве підтвердження досягнення всіх інтегральних результатів навчання відбувається (планується) під час підсумкової атестації у формі публічного захисту дисертації, що відповідає вимогам 8-го рівня НРК. ЕГ констатує: аналіз робочих програм та силабусів підтверджує, що виділений кредитний обсяг є достатнім і релевантним для повного засвоєння очікуваних результатів навчання.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Зміст ОНП «Політологія» за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти у Західноукраїнському національному університеті має чітку, логічно взаємопов'язану та практично зорієнтовану структуру ОК, що відповідає об'єктам вивчення та професійної діяльності доктора філософії з політології. Практикоорієнтованість програми забезпечується через інтеграцію теоретичних засад із аналізом актуальних суспільно-політичних процесів на державному та регіональному рівнях, а також через обов'язкову науково-педагогічну практику обсягом 6 кредитів ЄКТС. Здобувачі залучаються до діяльності установ, де працюють стейкхолдери, зокрема: Управління стратегічного розвитку міста Тернопільської міської ради, Управління етнополітики Тернопільської обласної військової адміністрації, Почесні консульства Республіки Угорщина та Республіки Хорватія, а також органи місцевого самоврядування та політичні партії (Зустрічі 4, 6). Аспіранти є активними членами Центру політологічних студій ЗУНУ, беруть участь в організації соціологічних досліджень, круглих столів та просвітницьких заходів (Зустрічі 3, 4). Практичний аспект підготовки підсилюється залученням професіоналів-практиків, серед яких народні депутати України, керівники управлінь ТМР та ТОВА, що дозволяє здобувачам набувати компетентностей, необхідних для

експертно-аналітичної та політико-консультаційної діяльності (Зустрічі 3, 4, 6, 7, 8). Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою на даній освітній програмі не передбачена.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

ОНП реалізується з чітким орієнтиром на принципи сталого розвитку, що інтегровані в освітній процес, наукову діяльність та практичну взаємодію з громадами. Під керівництвом гаранта програми підготовка аспірантів спрямована на формування компетентностей, необхідних для вирішення глобальних викликів, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722. Досягнення Глобальних цілей сталого розвитку у межах програми реалізується через декілька ключових напрямів. Зокрема, у контексті ЦСР №4 (Якісна освіта), програма забезпечує високий рівень підготовки фахівців, що підтверджується участю аспірантів у міжнародних грантових проєктах, що сприяє розвитку синергії компетентностей, необхідних для повоєнного відновлення держави. Реалізація ЦСР №4 є наскрізною для всієї освітньої складової ОНП, проте найбільш виражено вона представлена в ОК 2 «Педагогіка та психологія вищої школи», ОК 7 «Науково-педагогічна практика», які спрямовані на підготовку фахівців, здатних впроваджувати інноваційні методики навчання, а також в ОК 3 «Іноземна мова у наукових дослідженнях», що забезпечує інтеграцію у світовий науковий простір. Практична складова програми безпосередньо корелюється з ЦСР №11 (Сталий розвиток міст та громад). Здобувачі (підтвердили 75 %) активно долучаються до стратегічного планування на місцевому рівні, надаючи пропозиції до Стратегії розвитку Тернопільської міської територіальної громади. Серед їхніх ініціатив – оптимізація транспортної мережі через збільшення кількості екологічного транспорту на найбільш завантажених маршрутах для зниження рівня забруднення повітря. Досягнення ЦСР №11 стосовно сталого розвитку міст та громад корелюється з вивченням ОК 8 «Менеджмент політичних процесів», де формуються вміння розробляти управлінські стратегії, та ОК 9 «Політико-правові процеси», що надає знання правових механізмів для розробки Стратегій розвитку територіальних громад. Питання екологічної безпеки та боротьби зі змінами клімату (ЦСР №13) інтегровані у навчальний процес через спеціалізовані тренінги, наприклад «Забезпечення екологічної безпеки у Тернополі», що проводяться в межах вивчення екологічної політики. Аспірантами запропоновано впровадження системи регулярного моніторингу якості повітря у відпочинкових зонах міста (парках та скверах). Крім того, наукові пошуки здобувачів охоплюють розвиток STEM-освіти, зокрема аналіз забезпеченості навчальних закладів сучасними лабораторіями, що є критичним для інноваційного розвитку суспільства. Питання ЦСР №13 інтегровані через міждисциплінарний підхід, зокрема в ОК 10 «Концептуальні засади національної політичної культури», де розглядається трансформація екологічної свідомості суспільства, та ОК 6 «Емпіричні методи та інформаційно-аналітичні технології у наукових пошуках», що надає інструментарій для моніторингу якості довкілля. Підтвердження того, що ОНП забезпечує формування компетентностей для досягнення ЦСР, відображено у структурі та змісті конкретних ОК, що закріплені в НП та матриці РН.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітньо-наукова програма «Політологія» за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти демонструє високий рівень відповідності встановленим вимогам. Структура програми є логічною, цілісною та збалансованою, що підтверджується чітким розподілом на обов'язкову (75%) та вибірковою (25%) складові, що відповідає ст. 62 Закону України «Про вищу освіту». Зміст компонентів синхронізовано з актуальними науковими здобутками та запитамі стейкхолдерів. Позитивні практики за критерієм: 1. Залучення аспірантів до реальних аналітичних проєктів, таких як розробка «Політологічного паспорту Тернопільської області» та участь у роботі органів місцевого самоврядування. 2. Оперативне оновлення назв та наповнення дисциплін (наприклад, перехід від теоретичного курсу до «Менеджменту політичних процесів») відповідно до вимог ринку праці та рекомендацій практиків. 3. Інтеграція інструментів роботи з спеціалізованим програмним забезпеченням у методологічні курси, що відповідає глобальним тенденціям політичної науки.

Недоліки

Попри прозорість процедур, візуальна презентація можливих траєкторій вибору дисциплін для здобувачів потребує більшої деталізації для кращого розуміння взаємозв'язків між вибірковою курсами та темами дисертацій.

Рекомендації

1. З метою посилення здатності здобувачів розв'язувати комплексні проблеми в умовах невизначеності, рекомендується включити до ОНП міждисциплінарні модулі/курси з кризового менеджменту та стратегічних

комунікацій, що дозволить конвертувати теоретичні знання про політичні процеси у практичні навички управління ризиками, що є критичним запитом з боку органів державної влади (стейкхолдерів). 2. Додати до робочих програм дисциплін фахового циклу завдання на перехресне рецензування проєктів аспірантів, з метою формування навичок незалежної наукової експертизи, що посилять логічний перехід від навчання до самостійної наукової експертизи, який є обов'язковим для майбутнього доктора філософії (до початку 2026/2027 навчального року). 3. Враховуючи потужний науковий доробок викладачів у сфері цифровізації, інтегрувати в ОК 4 окремих модулів з використання генеративного штучного інтелекту для аналізу політичних текстів та прогнозування, що дозволить здобувачам опанувати сучасний інструментарій роботи з великими текстовими масивами і значно підвищить конкурентоспроможність їхніх досліджень на міжнародному рівні (до вересня 2026 р.).

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

ЕГ встановила, що прийом на навчання для здобуття ступеня доктора філософії за ОП «Політологія» здійснюється відповідно до «Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти в ЗУНУ» (2025 рік), які ухвалені згідно з чинним законодавством України та враховують особливості освітньо-наукової програми. Конкретні вимоги до вступників регламентовані Додатком 6 до Правил прийому (<https://surl.lu/pzuqis>), що забезпечує їх деталізацію та доступність. Програма вступних випробувань розробляється членами кафедри, затверджується Вченою радою ЗУНУ, подається до приймальної комісії та оприлюднюється на вебсайті до початку вступної кампанії. Аналіз наданих документів та інформації на сайті не виявив дискримінаційних положень за ознаками статі, віку, релігійних переконань, фізичних обмежень чи інших ознак. Правила є чіткими, зрозумілими та оприлюдненими. На зустрічі з допоміжними структурними підрозділами (Зустріч 8) було встановлено, що на сайті Приймальної комісії ЗУНУ (<https://surl.li/mxmbzh>) наявна вся необхідна для вступників інформація – від програми вступних випробувань до рейтингових списків. Таким чином, ЕГ констатує повну відповідність підкритерію.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

ЕГ встановила, що правила прийому до аспірантури за ОП «Політологія» враховують специфіку третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Вступні випробування передбачають вступний іспит зі спеціальності в обсязі програми магістра з політології, що дозволяє оцінити рівень фахової підготовки потенційного аспіранта. Для осіб, які вступають за іншою спеціальністю, передбачено додатковий вступний іспит - це є легітимним механізмом перевірки базової підготовки та не містить дискримінаційних ознак. Конкурсний відбір здійснюється на підставі балів вступного іспиту зі спеціальності, результатів ЄВВ з методології наукових досліджень, ЄВІ, а також презентацій, які подаються у формі реферату та доповнюються рекомендаційним листом передбачуваного наукового керівника. Такий підхід дозволяє комплексно оцінити як фахові знання, так і дослідницький потенціал та наукову мотивацію вступника. В Програмі вступного випробування чітко визначено критерії оцінювання, структура оцінки та порядок оцінювання. Під час зустрічі зі здобувачами ОП (Зустріч 4) встановлено, що всі опитані аспіранти для вступу на програму подавали реферат та проходили вступні випробування у встановленому порядку. Жоден з них не зазначив про відсутність або незрозумілість критеріїв оцінювання. Таким чином, програма вступного випробування містить усі необхідні елементи (затвердження, оприлюднення, критерії, структуру, порядок), а правила прийому враховують особливості ОП, забезпечують належний рівень відбору вступників та не містять дискримінаційних положень.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

ЕГ встановила, що в університеті функціонує нормативно врегульована процедура визнання результатів навчання, здобутих на інших освітніх програмах. Ключові документи, що регулюють цю процедуру, включають «Положення про визнання в ЗУНУ результатів попереднього навчання» (<https://surl.li/yobarc>) (зокрема, пункт 6) та «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у ЗУНУ» (<https://surl.li/drvuce>). Відповідно до цих документів, перезарахування програмних результатів навчання проводиться гарантом ОП, а також групою

забезпечення спеціальності на основі поданої заяви здобувача освіти та документів, що підтверджують факт здобуття результатів навчання на інших освітніх програмах. Визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти, розглядається на засіданні групи забезпечення спеціальності, що гарантує колегіальність прийняття рішень. Правила та процедури є доступними для всіх учасників освітнього процесу, оскільки відповідні положення оприлюднені на офіційному вебсайті університету. Вони не суперечать чинному законодавству України та Лісабонській конвенції про визнання кваліфікацій. ЕГ звертає увагу, що за ОП «Політологія» визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, на момент проведення експертизи не здійснювалося. Відсутність практики не є порушенням, однак унеможливує перевірку послідовності дотримання процедур на рівні конкретної ОП. Таким чином, в університеті створено необхідне нормативне підґрунтя для визнання результатів навчання, правила є чіткими, доступними та відповідають законодавству.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

ЕГ встановила, що в університеті функціонує нормативно врегульована процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті. Ключовим документом є «Положення про визнання в ЗУНУ результатів попереднього навчання» (<https://surli.cc/tbkvgv>), зокрема пункт 8 «Порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній/інформальній освіті». Це положення розміщене на офіційному вебсайті ЗВО (<https://surli.li/vravkn>), що забезпечує його доступність для всіх учасників освітнього процесу. Процедура передбачає подання здобувачем заяви на ім'я директора інституту/декана факультету, додавання декларації про навчання та інших підтверджуючих документів, після чого комісія розглядає матеріали та приймає рішення. Важливо, що про випадки визнання неформального навчання в обсязі понад 30 кредитів ЄКТС університет інформує МОН України, що відповідає вимогам законодавства. ЕГ позитивно відзначає наявність конкретних прикладів визнання результатів неформальної освіти на ОП «Політологія». Зокрема, здобувачу 3-ого року навчання в межах вибіркової ОК «Сучасні методологічні підходи у політологічних дослідженнях» було перезараховано 0,8 ЄКТС на основі участі у двох міжнародних конференціях (Бордо, Франція та Прага, Чехія). Здобувачу 2-ого року навчання перезараховано 1 ЄКТС за сертифікатом № НК-1411/2025 від 14 травня 2025 р., а також 0,4 ЄКТС за сертифікатом ICSR№25/0905-060 від 09.05.2025 р. в межах вибіркової ОК «Суб'єкти та динаміка сучасних політичних конфліктів». Крім того, здобувачу 2-ого року навчання перезараховано окремий модуль ОК 7 (0,8 ЄКТС) за участь у VIII міжнародній конференції в Севільї, Іспанія, а також двом здобувачам. перезараховано ОК 9 (1,5 ЄКТС) на основі сертифікатів за програмою «Стратегії міжнародних та регіональних політичних комунікацій» та тренінгу «Комунікаційна стратегія державних органів влади». Наведена інформація підтверджена відповідними сертифікатами, які ЗВО надав на запит ЕГ. Ці приклади свідчать про реальне функціонування механізму визнання та його інтеграцію в освітній процес. Під час зустрічі з адміністративним персоналом (Зустріч 7) було підтверджено факт перезарахування вибіркової дисциплін у результаті участі в міжнародних конференціях. Таким чином, ЕГ констатує, що в університеті створено належне нормативне підґрунтя та наявна усталена практика визнання результатів неформальної та інформальної освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ констатує, що в ЗУНУ створено належне нормативно-правове та організаційне підґрунтя для забезпечення доступу до ОП «Політологія» та визнання результатів навчання, здобутих на інших освітніх програмах (включаючи неформальну та інформальну освіту). Правила прийому є чіткими, прозорими, відповідають вимогам законодавства, враховують особливості третього рівня вищої освіти та не містять дискримінаційних положень. Процедури визнання результатів неформальної освіти не лише нормативно врегульовані, але й мають реальне практичне втілення – наявні конкретні приклади перезарахування кредитів, отриманих на міжнародних конференціях та тренінгах. На сайті Приймальної комісії ЗУНУ розміщено всі необхідні матеріали: Правила прийому, Додаток з вимогами до ОНП, програми вступних випробувань, рейтингові списки. Інформація структурована та зручна для пошуку. Наявні документально підтверджені випадки перезарахування кредитів за участь у міжнародних конференціях та тренінгах свідчить про дієвість процедури та сприяє академічній мобільності.

Недоліки

Попри наявність нормативних документів, жоден аспірант не скористався процедурою перезарахування кредитів, отриманих під час академічної мобільності (або переведення). Це може свідчити про недостатнє інформування здобувачів.

Рекомендації

Проаналізувати досвід аспірантів, які брали участь у програмах Erasmus + для активізації роботи з визнання результатів академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень B

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Освітній процес за освітньо-науковою програмою «Політологія» у ЗУНУ повністю відповідає вимогам чинного законодавства України, зокрема Законам «Про освіту», «Про вищу освіту», а також нормам щодо функціонування української мови як державної. Методи, засоби та технології навчання, регламентовані внутрішніми положеннями університету, безпосередньо спрямовані на досягнення заявлених цілей програми та формування визначених програмних результатів навчання (<https://surl.li/xamolg>). В основі реалізації ОНП лежать принципи студентоцентрованого підходу та академічної свободи, що реалізуються через партнерську взаємодію між викладачем та здобувачем, де останній є активним учасником освітнього процесу, впливаючи на вибір методів опанування матеріалу та змістове наповнення індивідуальних завдань (<https://surl.li/aqdgku>). Викладачі застосовують широкий спектр сучасних методів викладання, зокрема проблемний підхід, дискусійні семінари, тренінги та роботу в малих групах. Особлива увага приділяється практико-орієнтованому навчанню через роботу з реальними кейсами (метод case-study) для аналізу актуальних політичних конфліктів та дослідницькими проектами. Академічна свобода дозволяє викладачам самостійно обирати інноваційні методики, включаючи тренінги з політичного прогнозування та рольові ігри, що імітують процеси прийняття державних рішень. Технологічне забезпечення освітнього процесу інтегрує дистанційні технології на базі платформ Zoom та Moodle, що забезпечує гнучкість та доступність контенту, дозволяючи аспірантам ефективно поєднувати теоретичну підготовку з науковими пошуками. Студентоцентризм програми підкріплюється правом здобувачів самостійно пропонувати теми досліджень, обирати вибіркові компоненти та брати участь у взаємному навчанні під час практики. Кожен аспірант працює за власним планом наукової роботи, який тісно інтегрований з темами освітніх компонентів, що дозволяє досягати ПРН через призму конкретного дисертаційного дослідження. Рівень задоволеності методами викладання регулярно моніториться через анонімні опитування Центру забезпечення якості освіти. Система оцінювання базується на принципах прозорості та об'єктивності. Інформація про цілі, зміст та критерії контролю надається на першому занятті та є постійно доступною через публічні силабуси на сайті університету. Кожна форма контролю логічно пов'язана з конкретним ПРН: наприклад, фундаментальні знання (ПРН 01) перевіряються через теоретичні колоквиуми, а здатність до досліджень (ПРН 05) та володіння цифровими технологіями (ПРН 06) – через захист індивідуальних проектів та роботу у спеціалізованому ПЗ. Окрім 100-бальної системи оцінювання, ключовим показником успішності є піврічна атестація на засіданні кафедри, де оцінюється прогрес виконання індивідуального плану наукової роботи здобувача. Такий комплексний підхід забезпечує прозорість навчання та високу репутаційну якість підготовки докторів філософії.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Інформаційне забезпечення ОНП «Політологія» у Західноукраїнському національному університеті характеризується високим ступенем прозорості та доступності на всіх етапах навчання. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається вичерпна інформація щодо цілей, змісту та ПРН. Основними інструментами інформування є робочі програми навчальних дисциплін та силабуси, які містять деталізований опис мети кожної дисципліни, очікувані результати та чітко прописані критерії оцінювання кожного виду навчальної діяльності. Університет забезпечує відкритий доступ до цих документів на офіційному вебсайті ЗУНУ (<https://surl.li/tbkuyp>), а також у системі дистанційного навчання Moodle, яка слугує єдиним цифровим репозиторієм методичних матеріалів і гарантує здобувачам цілодобовий доступ до змісту освітніх компонентів (Зустріч 9). Безпосереднє ознайомлення аспірантів із порядком оцінювання та процедурами апеляції відбувається на вступних зустрічах та перших заняттях, де викладачі презентують структуру залікового кредиту, накопичувальну систему балів, форми поточного й підсумкового контролю, а також політику курсу щодо академічної доброчесності (Зустрічі 3, 4). Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою ЄКТС. Проте ЄГ зауважує, що мінімальний поріг варіюється то від «1», то від «0» як в документах ЗУНУ, так і під час зустрічей з ЄГ (Зустрічі 2-5; 7-8; <https://surl.li/pobrrh>). Система підтримки здобувачів базується на індивідуальному супроводі, де провідну роль відіграє науковий керівник, який надає систематичні консультації щодо методології дослідження та апробації результатів (Зустріч 3). Адміністративну та організаційну підтримку забезпечують відділ аспірантури та гарант ОП, а фахівці бібліотеки та ІТ-відділу

допомагають у роботі з міжнародними наукометричними базами даних (Зустрічі 7, 8). Особлива увага в ЗУНУ приділяється забезпеченню об'єктивності та незалежності оцінювання. Кожна форма контролю логічно пов'язана з відповідним ПРН, що підтверджується матрицею відповідності методів оцінювання. На етапі підсумкової атестації незалежність експертизи планується гарантуватись залученням зовнішніх опонентів та рецензій у межах разових спеціалізованих вчених рад. Крім того, оцінювання результатів науково-педагогічної практики (ОК 7) враховує відгуки зовнішніх стейкхолдерів та роботодавців (Документи на запит). Колегіальність прийняття рішень забезпечується через піврічне звітування аспірантів на засіданнях кафедри перед усім науково-педагогічним складом (Зустрічі 7, 8). Постійний зворотний зв'язок через анонімні анкетування дозволяє оперативно вдосконалювати умови навчання та підтримувати високий рівень довіри до результатів контрольних заходів.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Специфіка третього рівня освіти у ЗУНУ виражена в органічній інтеграції освітньої та наукової складових, де навчання безпосередньо спрямоване на підтримку дисертаційного дослідження здобувача. Навчальний план ОНП «Політологія» побудований за принципом «навчання через дослідження», що дозволяє результатам завдань з методологічних курсів ставати базою для перших розділів дисертації. Зокрема, у межах ОК 4 «Сучасні методології наукового пошуку» здобувачі відпрацьовують дизайн власного дослідження, формуючи об'єкт, предмет та методологічний апарат. Дисципліна ОК 5 «Управління науковими проєктами» навчає аспірантів оформлювати власні ідеї у грантові заявки, а ОК 10 «Концептуальні засади національної політичної культури» постійно оновлюється відповідно до актуальних розробок викладачів, зокрема досліджень проф. Рудакевича О. щодо політичної культури та інформаційних маніпуляцій (НП 2025; РП). Університет створює належні умови для проведення емпіричних досліджень через доступ до сучасних цифрових ресурсів, включаючи повнотекстовий доступ до наукометричних баз Scopus та Web of Science. Результати напрацювань оприлюднюються в електронному репозиторії ЗУНУ, а Центр політологічних студій виступає платформою для апробації результатів, проведення фокус-груп та соціологічних опитувань. Аспіранти є активними учасниками наукових заходів, зокрема конференцій 2023–2025 років, присвячених національному спротиву, політичним ідеям в епоху глобалізації та філософії політики у світі конфліктів. Наприклад, наукові результати здобувачів інтегровані у колективну монографію «Трансформація суспільних відносин в Україні в умовах децентралізації публічної влади (соціально-філософський та політологічний аспекти)», видану в 2025 році. Міжнародний контекст поєднання навчання з дослідженнями реалізується через участь аспірантів у проєктах Erasmus+, зокрема в освітньо-науковому гранті «Education for Sustainable Development: Synergy of Competences for the Recovery of Ukraine» (EDU-2024-CBHE-STRAND-1) (Зустрічі 7, 8). Крім того, викладачі програми використовують досвід стажувань у закордонних ЗВО Риги та Тарнува для оновлення дослідницьких компонент ОНП (Зустріч 3). Дослідження аспірантів мають прикладний характер, що підтверджується їхнім внеском у розробку Стратегії розвитку Тернопільської міської територіальної громади до 2027 року, зокрема щодо впровадження STEM-лабораторій та екологічного контролю, а також підготовкою «Політологічного паспорта Тернопільської області» (Зустрічі 4, 6). Загалом університет забезпечує баланс, за якого від 1/3 до 2/3 годин у межах освітніх компонент відводиться на самостійну дослідницьку роботу, що гарантує формування фахових компетентностей майбутніх докторів філософії.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

ЕГ встановила, що оновлення змісту ОК на ОНП «Політологія» має системний характер і базується на принципі «навчання через дослідження». Щорічний перегляд силабусів не є формальним, що підтверджується протоколами громадських обговорень. За результатами обговорення ОНП у 2025 році (Аналітичний звіт, березень 2025 р.), до змісту ОК 8 «Політичні процеси, відносини та інститути» було внесено суттєві зміни щодо вивчення цифрових трансформацій та етнополітики за пропозицією стейкхолдерів, що свідчить про дієвість механізму зворотного зв'язку, завдяки якому зміст програми оперативно реагує на актуальні запити ринку праці та наукового середовища, забезпечуючи аспірантів знаннями про найсучасніші політичні інструменти (НП 2025). Зміст дисциплін безпосередньо відображає результати наукового пошуку викладачів кафедри. Наприклад, тематика занять з методології політичних досліджень включає результати публікацій гаранта О. Рудакевича та доцента В. Томахіва за 2024–2025 рр., що стосуються кіберопору в авторитарних реаліях та політичних технологій (Scopus, 2025). Зокрема, досвід дослідження «чорного піару» (В. Томахів) інтегровано у викладання фахових компонент. Пряма трансляція результатів актуальних досліджень НПП у навчальний процес дозволяє аспірантам працювати з першоджерелами наукового знання. Оновлення ОП відбувається через модернізацію методів роботи з даними. Міжнародні стажування викладачів (наприклад, стажування Л. Буяк у Польщі та Нідерландах у 2022–2025 рр. з питань цифрових технологій та аналізу даних) сприяли впровадженню в освітній процес модулів з використання Generative AI (ChatGPT, Claude) для політичного прогнозування, що підтверджено під час зустрічі з аспірантами (Зустріч 3), які використовують ці інструменти для аналізу великих масивів політичних текстів. Оновлення змісту стосується і культури дослідження. Проведення дебатів «Доброчесність 2.0: як вчитися у світі III?» (листопад 2025 р.) та інтеграція системи StrikePlagiarism у процес підготовки письмових робіт свідчить про зміщення акцентів у викладанні етики політичної науки (Зустрічі 1, 7, 8). Важливим складником модернізації навчання є інтеграція результатів міжнародного стажування викладачів у провідних університетах ЄС, зокрема в Польщі, Болгарії та Латвії, що дозволяє впроваджувати актуальні модулі з європейської ідентичності, дипломатії та механізмів прийняття рішень в ЄС (Документи на запит; Зустріч 3). На основі аналізу оновлених силабусів 2025 р., наукових публікацій викладачів та результатів зустрічей, ЕГ констатує, що зміст освітніх компонентів систематично

оновлюється. Виявлені факти є прямими доказами того, що НПП інтегрують найсучасніші наукові досягнення та практичні кейси (стратегії розвитку громад) у навчальний процес, що забезпечує повну відповідність вимогам підкритерію 4.4 та гарантує конкурентоспроможність випускників ОНП.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Інтернаціоналізація є наскрізним елементом реалізації ОНП «Політологія» у Західноукраїнському національному університеті, що здійснюється відповідно до загальноуніверситетської Стратегії інтернаціоналізації та спрямована на інтеграцію здобувачів і науковців у глобальний освітній простір (<https://surl.li/aealink>). ЗУНУ як член European Universities Association підтримує партнерські зв'язки з університетами 40 країн світу, що створює сприятливе середовище для розвитку ОНП через контакти з такими закордонними центрами, як Ягеллонський та Б'ялистоцький університети (Польща), Портсмутський університет (Велика Британія), Університет Оклахоми (США) та Оснабрюцький університет (Німеччина). Зміст навчання на програмі суттєво інтернаціоналізований завдяки обов'язковому використанню англomовних наукових джерел у всіх компонентах та викладанню вибіркових дисциплін іноземними мовами (<https://surl.li/ficdjj>). Важливим аспектом є пряма інтеграція до ЛНП модулів закордонних партнерів, зокрема елементів програм Портсмутського університету щодо аналізу зовнішньої політики та академічного збагачення в галузі політики та міжнародних відносин (Зустрічі 2, 6). Крім того, участь у програмах Erasmus+ дозволяє викладачам проходити стажування у ЗВО Польщі, Чехії та інших держав ЄС. Науково-педагогічний персонал регулярно підвищує кваліфікацію в іноземних установах, зокрема у Нідерландській бізнес-школі за програмою «Політична культура об'єднаної Європи», у Riga Nordic University (Латвія) та через співпрацю з Почесним консульством Угорщини (Документи на запит; Зустрічі 3, 7, 8). Високий рівень програми підтверджується залученням до її рецензування міжнародних експертів, серед яких Пол Мерте (Нідерланди), Вільям К. Фрік (США), Андреас Умланд (Швеція/Німеччина) та Нора Сіклоді (Велика Британія) (<https://surl.li/ydfsfj>; <https://surl.li/cc/yhklv>). Міжнародна наукова активність аспірантів реалізується через підготовку спільних публікацій із закордонними колегами, участь у конференціях в Іспанії, Франції та Чехії, а також роботу в міжнародних грантах, таких як проєкт Erasmus+ щодо освіти для сталого розвитку та відновлення України.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОНП «Політологія» продемонструвала високий ступінь відповідності Критерію 4. Система навчання та викладання побудована на засадах студентоцентризму, академічної свободи та органічного поєднання освітнього процесу з науковою діяльністю. Впроваджені цифрові технології та методи контролю забезпечують прозорість та об'єктивність оцінювання здобувачів. Програма характеризується глибокою інтеграцією у міжнародний науковий простір та систематичним оновленням змісту відповідно до сучасних викликів. Позитивні практики за критерієм 1. Глибока інтернаціоналізація та зовнішня експертиза. Залучення провідних іноземних фахівців (з Нідерландів, США, Швеції, Великої Британії) до рецензування ОНП та використання англomовних модулів закордонних партнерів (Портсмутський університет). 2. Участь аспірантів у реальних проєктах, таких як розробка Стратегії розвитку Тернопільської громади та створення «Політологічного паспорта області». 3. Залучення до викладання практиків, що забезпечує зв'язок навчання з актуальними політичними реаліями.

Недоліки

1. Внутрішня система забезпечення якості ОНП не повною мірою використовує потенціал міжнародного співробітництва для реалізації обов'язкової складової програми. Відсутність чітких процедур планування гостьових лекцій у силабусах ОК призводить до того, що міжнародний контекст залишається додатковим (факультативним) елементом, а не обов'язковою частиною підготовки PhD

Рекомендації

1. Інституціоналізувати участь закордонних науковців у реалізації ОНП шляхом включення до силабусів обов'язкових компонентів фахової підготовки мінімум однієї тематичної лекції або воркшопу від іноземного партнера на семестр, що забезпечить системність міжнародної наукової колаборації та пряму відповідність, наприклад ПРН 12, щодо вивчення практик ЄС (до початку 2026/2027 н.р.) 2. Моніторинг задоволеності інтернаціоналізацією. Впровадити окремий блок питань щодо якості англomовних модулів та залучення іноземних лекторів до щорічного анонімного анкетування Центру забезпечення якості освіти для подальшого коригування вибіркової складової ОНП. 3. Розширити використання методів гейміфікації та політичного моделювання в межах вибіркових дисциплін для посилення практичних навичок аспірантів. 4. Запровадити практику самооцінювання та взаємооцінювання здобувачів під час презентації результатів досліджень на семінарських заняттях (термін: до вересня 2026 р.). 5. Удосконалити практику використання інструментарію "Smart University" в частині забезпечення

оперативного відображення результатів поточного оцінювання в електронних кабінетах здобувачів для забезпечення безперервного доступу до інформації про їхні навчальні досягнення, що дозволить аспірантам здійснювати вчасний самомоніторинг виконання індивідуального навчального плану в частині освітньої складової (до вересня 2026 р.).

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти в ЗУНУ регламентуються «Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та підготовки доктора наук в ЗУНУ» (<https://surl.li/cezjeh>). Система оцінювання є обґрунтованою та прозорою, базується на принципах об'єктивності та накопичувальному принципі оцінювання результатів навчання. Відповідно до інституційних норм, для кожного ОК ОНП «Політологія» розроблені силабуси та робочі програми, у яких чітко визначені форми контрольних заходів та критерії оцінювання, які включають: поточний контроль на практичних заняттях (усні опитування, письмові роботи), самостійну роботу та підсумковий контроль (іспити, заліки). У ЗВО застосовується 100-бальна шкала оцінювання. Проте ЕГ зауважує, що мінімальний поріг варіюється то від «1», то від «0» як в документах ЗУНУ, так і під час зустрічей з ЕГ (Зустрічі 2-5; 7-8; <https://surl.li/pobrrh>). Мінімальний пороговий рівень для зарахування ОК становить 60 балів зі 100 максимально можливих. Деталізовані критерії оцінювання для кожного виду навчальної діяльності (поточної успішності, самостійних робіт, підсумкового контролю) наведені у силабусах і робочих програмах, які щорічно оновлюються з урахуванням результатів анкетувань здобувачів, професійного розвитку НПП, актуальних змін у галузі, та заздалегідь оприлюднюються на вебсторінці ОП ННІМВ ім. Б.Д. Гаврилишина (<https://surl.li/lxhfvi>) і в системі Moodle. Під час зустрічей з і 4 НПП (М. Лазарович) та здобувачі (50% здобувачів вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти) підтвердили, що форми контрольних заходів і критерії оцінювання є чіткими, зрозумілими, доводяться до відома здобувачів на першому вступному занятті з ОК. Експертна група, проаналізувавши силабуси та робочі програми, констатує повну відповідність форм контролю програмним результатам навчання, що дає змогу об'єктивно встановити рівень досягнень здобувачів вищої освіти.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Освітня програма відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» та стандарту вищої освіти за спеціальністю 052 «Політологія» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Атестація здобувачів ступеня доктора філософії здійснюється (запланована) у формі публічного захисту дисертації. Організація та проведення атестації регламентуються внутрішніми документами ЗУНУ, зокрема «Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та підготовки доктора наук в ЗУНУ» (<https://surl.li/cezjeh>) та іншими нормативними актами університету, що визначають процедури підготовки, подання та захисту дисертаційних досліджень. Досягнення програмних результатів навчання забезпечується комплексно: через поточний і підсумковий контроль у межах освітніх компонентів, а також безпосередньо в процесі підготовки та публічного захисту дисертації перед спеціалізованою вченою радою. Здобувачі мають можливість обирати тематику наукових досліджень відповідно до власних наукових інтересів і тематики наукової школи кафедри політології та філософії імені Сергія Коновала, а також отримують належний науково-методичний супровід від наукових керівників. Дисертаційні роботи підлягають обов'язковій перевірці на академічний плагіат відповідно до «Положення про систему запобігання плагіату в академічних текстах науково-педагогічних працівників та здобувачів» (<https://e.surl.li/svxnm1>) із використанням відповідних програмних засобів, зокрема StrikePlagiarism. По даному підкритерію повна відповідність.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів),

визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила проведення контрольних заходів у ЗУНУ є чіткими, нормативно врегульованими, зрозумілими та оприлюдненими на офіційному вебсайті у вільному доступі. Основні процедури організації поточного і підсумкового контролю, а також умови та терміни ліквідації академічної заборгованості регламентовані «Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та підготовки доктора наук в ЗУНУ» (<https://surl.li/cejzeh>). Об'єктивність екзаменаторів забезпечується єдиними та прозорими умовами проведення контрольних заходів, завчасним оприлюдненням критеріїв оцінювання у силабусах і робочих програмах (<https://surl.li/lxhfvi>), а також використанням цифрового навчального середовища «SMART Університет», що мінімізує суб'єктивний вплив. НПП (М. Гурик) підтвердила, що здобувачів системно інформують про форми контролю та критерії оцінювання на початку та впродовж вивчення освітніх компонентів. Процедура оскарження результатів контрольних заходів чітко регламентована «Положенням про порядок оскарження результатів контрольних заходів здобувачів вищої освіти ЗУНУ» (<https://e.surl.li/ccvddo>) і передбачає подання мотивованої письмової заяви у визначені строки. Механізми запобігання та врегулювання конфлікту інтересів унормовані «Положенням про політику та процедуру врегулювання конфліктних ситуацій в Західноукраїнському національному університеті» (<https://e.surl.li/bykqkuk>) та реалізуються через відповідну комісію. Додатково функціонує система анкетування здобувачів щодо об'єктивності оцінювання, результати якого підтверджують відсутність системних зауважень з боку здобувачів. Здобувачі (у кількості 50% вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти) підтвердили обізнаність із процедурами апеляції та можливими каналами комунікації у разі виникнення спірних ситуацій. За період реалізації ОП офіційних скарг щодо упередженого оцінювання чи конфлікту інтересів не зафіксовано, що свідчить про належний рівень дотримання встановлених процедур. Таким чином, ОП відповідає вимогам підкритерію 5.3.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

У ЗУНУ визначено чітку та комплексну політику дотримання академічної доброчесності, яка регламентується низкою внутрішніх нормативних документів, зокрема: «Положенням про комісію зі сприяння академічній доброчесності в ЗУНУ» (<https://e.surl.li/sftmhq>), «Кодексом академічної доброчесності ЗУНУ» (<https://e.surl.li/slnzxt>), «Етичним кодексом ЗУНУ» (<https://e.surl.li/zlltbf>), «Кодексом корпоративної культури ЗУНУ» (<https://e.surl.li/ehjbpf>), «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ЗУНУ» (<https://e.surl.li/hrpmdv>), «Положенням про систему запобігання плагіату в академічних текстах науково-педагогічних працівників та здобувачів» (<https://e.surl.li/jtwshi>), «Порядком перевірки академічних текстів на ознаки схожості за допомогою сервісу StrikePlagiarism» (<https://e.surl.li/dgqsay>) та «Політикою використання штучного інтелекту в освітньому процесі та науковій діяльності ЗУНУ» (<https://e.surl.li/myiglo>). Усі документи розміщені на офіційному вебсайті ЗУНУ (<https://surl.li/budzbb>). Технологічне забезпечення політики доброчесності реалізується через обов'язкову перевірку академічних текстів із використанням ліцензованих програмних засобів (зокрема StrikePlagiarism). Університет послідовно забезпечує популяризацію академічної доброчесності через освітні заходи, тренінги бібліотеки ім. Л. Каніщенка, участь здобувачів у тематичних проєктах і ініціативах (зокрема заходах НАЗК), що було підтверджено на фокус-групах. ЕГ робить висновок про повну відповідність підкритерію 5.4.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ дійшла висновку, що ОНП третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю 052 «Політологія» відповідає у контексті Критерію 5 рівню В. ЗУНУ забезпечує належний рівень прозорості та публічності освітньої діяльності. Нормативна база, що регулює права й обов'язки учасників освітнього процесу, є відкритою та загальнодоступною, а механізми захисту прав здобувачів і врегулювання конфліктних ситуацій є дієвими. Університет своєчасно та в повному обсязі оприлюднює інформацію про освітню програму, навчальні плани та робочі програми освітніх компонентів. Позитивною практикою ЕГ відзначає ефективне використання цифрового навчального середовища «SMART Університет», яке сприяє мінімізації суб'єктивного чинника в оцінюванні. У ЗВО запроваджено чітку й зрозумілу політику, стандарти та процедури щодо дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації ОП. Також здійснюється системна робота з популяризації принципів академічної доброчесності.

Недоліки

Нормативна неузгодженість. Виявлено розбіжності в офіційних документах університету та під час інтерв'ю щодо мінімального порогу оцінювання (варіювання початкового бала від «0» до «1»), що може створювати ризики для

однозначності трактування результатів контрольних заходів. Виявлений недолік є техніко-нормативним і не нівелює загальну високу якість освітнього процесу, проте потребує оперативного усунення для гарантування повної прозорості системи оцінювання.

Рекомендації

1. Уніфікувати структуру силябусів у частині опису критеріїв оцінювання творчих завдань (есе, проєктів), розробивши чіткі рубрики для мінімізації суб'єктивізму (термін: до вересня 2026 р.). 2. Уніфікація нормативної бази. До початку 2026-2027 н.р. привести до єдиного стандарту всі внутрішні положення ЗУНУ, робочі програми та силябуси ОНП «Політологія» щодо визначення мінімального порогу оцінювання (0 або 1), забезпечивши ідентичність даних у документах та під час комунікації зі здобувачами.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Академічна та професійна кваліфікація НПП, залучених до реалізації ОНП, забезпечує досягнення цілей освітньої програми та програмних результатів навчання. ЕГ оцінила кадрове забезпечення за Таблицею 2, відповідними документами ЗВО, відомостями про діяльність НПП і результатами онлайн-зустрічей. ЕГ встановлено належний рівень академічної кваліфікації НПП. Викладання освітніх компонентів забезпечують викладачі з науковими ступенями, серед яких доктори наук і кандидати наук. Академічну відповідність НПП профілю ОНП підтверджують дипломи про вищу освіту, наукові ступені, атестати про вчене звання, документи про підвищення кваліфікації, зміст публікацій і стажувань. Зіставлення змісту освітніх компонентів із науковим доробком НПП підтвердило їхню предметну відповідність. Викладачі мають наукові й навчально-методичні публікації з політичної науки, політичних процесів та інститутів, міжнародних відносин, політичної аналітики, методології наукових досліджень і суспільно-політичних трансформацій, а також методичні вказівки, рекомендації, робочі програми й інші навчально-методичні матеріали. НПП регулярно беруть участь у конференціях, методичних семінарах, вебінарах, круглих столах і тренінгах, проходять підвищення кваліфікації та стажування не рідше одного разу на п'ять років. Професійний досвід викладачів охоплює участь у наукових проєктах, політичній аналітиці, консультуванні, науковому керівництві, організації наукових і публічних заходів, що відповідає потребам підготовки аспірантів за дослідницькою, аналітичною, експертною та комунікативною складовими. Під час зустрічі з П. Мироненко, Президент Академії політико-правових наук України, підтвердив належність окремих НПП до Академії політико-правових наук України та їх залученість до публікаційних проєктів Академії й НУ «Українська Політія». ЕГ також врахувала рівень іншомовної підготовки НПП. Доцентка М. Гурик, яка забезпечує викладання вибіркового дисциплін англійською мовою, підтвердила наявність міжнародного сертифіката Pearson Edexcel рівня B2 та участь у програмі академічної мобільності Erasmus+ в Університеті прикладних наук, Тарнув. Інформацію підтверджено довідкою, наданою ЗВО у відповідь на запит ЕГ. Позитивною практикою є залучення гостей лекторів із закордонних закладів вищої освіти та аналітичних центрів (<https://numl.org/.958503>), що розширює зміст освітнього процесу й посилює міжнародний та практичний вимір підготовки. ЕГ встановила достатню публікаційну активність НПП у фахових виданнях України. Водночас активність у виданнях, індексованих у Scopus та Web of Science, зокрема у квартилях Q1–Q2, може бути посилена. Під час зустрічей із допоміжними структурними підрозділами ЕГ з'ясувала, що добір НПП до реалізації ОНП здійснюється відповідно до Ліцензійних вимог, змісту науково-методичної діяльності та процедур внутрішньої системи забезпечення якості в ЗУНУ. ОП відповідає п.6.1.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Конкурсний відбір викладачів у ЗВО здійснюється відповідно до затверджених процедур та чинного порядку заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників і укладання з ними трудових договорів (контрактів) (<https://surli.cc/vcdvvh>). Усі етапи відбору, зокрема подання документів, оцінювання кваліфікації, професійних досягнень і відповідності встановленим вимогам, є чітко регламентованими та структурованими, що сприяє запобіганню дискримінаційним проявам і можливим зловживанням. Основними вимогами до претендентів є наявність науково-педагогічного досвіду, належного рівня професійної компетентності та відповідність кваліфікаційним вимогам ОНП. Кандидати подають наявні матеріали щодо своїх досягнень і професійної діяльності відповідно до законодавства та внутрішніх нормативних документів університету. Прозорість процедури

забезпечується відкритим оприлюдненням інформації про вакансії та визначеними критеріями оцінювання кандидатів (<https://surli.li/zszbpbk>). Під час онлайн-зустрічей ЕГ встановила, що зазначені в нормативних документах процедури реально виконуються на практиці. На підставі проведеного аналізу ЕГ дійшла висновку про повну відповідність ОП підкритерію 6.2.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Заклад вищої освіти залучає роботодавців, політичних аналітиків, науковців-політологів, в тому числі й іноземних до реалізації освітнього процесу. Прикладом такого залучення є онлайн-лекція Томаша Мадраша, професора Білостоцького університету «Стратегічні комунікації між країнами Східної Європи та їхня роль у подоланні гібридних загроз з боку російської федерації» (<https://surli.cc/gdrbmo>), гостьова лекція Остапа Кушніра, PhD, викладача політології та міжнародних відносин Портсмутського університету (Велика Британія), члена Центру європейських та міжнародних досліджень на тему: «Взаємодія між громадянським суспільством та державними інституціями в регіонах України в часі війни» (<https://surli.cc/rtchpm>), онлайн-зустріч з Григорієм Перепелицею, доктором політичних наук, професором, директором Інституту зовнішньополітичних досліджень, відомим конфліктологом на тему російсько-української війни та її вплив на світовий порядок та мирні ініціативи з боку партнерів (<https://surli.cc/tgahwa>); гостьова лекція Андреаса Умланда - аналітика Шведського інституту міжнародних відносин та експертом із євроатлантичного співробітництва <https://surli.li/imofdg>; гостьова лекція проф. М. Польового <https://surli.li/vtexst>. Експертною групою встановлено, що роботодавці брали участь у розширеному засіданні кафедри під час якого розглядався проект ОНП 2025. Під час зустрічі із стейкхолдерами експертною групою було з'ясовано, що до освітнього процесу залучаються іноземні експерти: Пол Мерте (Лейденський університет, Нідерланди), Остап Кушнір (Портсмутський університет), Томаш Мадраш (Білостоцький університет, Польща). Стейкхолдери підтвердили їх залученість до освітнього процесу, спільних проектів та процесів обговорення ОНП. Під час зустрічі із стейкхолдерами доктор філософії Лейденського університету, співзасновник Програми міжнародної підготовки переговорників Пол Мерте наголосив на важливості підготовки здобувачів в рамках майбутніх переговорів з ЄС та підтвердив свою участь в організації «Гра – імітації «Переговори заради миру: філософія діалогу в умовах війни» <https://surli.cc/kbnzvp>. ЕГ робить висновок про повну відповідність підкритерію 6.3.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Експертною групою встановлено, що науково-педагогічні працівники систематично підвищують рівень професійної компетентності шляхом участі у програмах підвищення кваліфікації. Всі НПП мають стажування згідно ОК, що підтверджують надані закладом довідки. Під час зустрічі з експертною групою НПП підтвердили, що у ЗВО впроваджено щорічне рейтингування науково-педагогічних працівників, результати якого оприлюднюються. Встановлено, що рейтинги розміщені на офіційному веб-сайті (<https://surli.cc/bxxtar>). Заклад вищої освіти приділяє належну увагу рейтингуванню як складовій стратегічного розвитку, що також відображено у відповідному розділі сайту «Університет в рейтингах» (<https://surli.cc/ciopzx>). Експертною групою з'ясовано, що на освітній програмі функціонує Центр політологічних студій, діяльність якого сприяє професійному розвитку викладачів і вдосконаленню їх педагогічної майстерності (<https://surli.li/xpbfdi>). Також встановлено, що в ЗУНУ функціонує імерсивний мультифункціональний хаб, до можливостей якого активно залучаються як здобувачі освіти, так і науково-педагогічні працівники (<https://immersive.wunu.edu.ua/about/>). ЕГ робить висновок про повну відповідність підкритерію 6.4.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ дійшла висновку, що ОНП третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю 052 «Політологія» відповідає в контексті Критерію 6 рівню В. Академічна та професійна кваліфікація науково-педагогічних працівників, що працюють на ОНП відповідає її цілям та програмним результатам навчання. Академічна кваліфікація викладачів, їх компетентності стосовно освітніх компонентів ОП підтверджуються відповідними документами про освіту і підвищення кваліфікації. Досвід професійної діяльності НПП дозволяє їм фахово забезпечувати ОК. Відбувається прозорий конкурсний добір НПП із врахуванням професійних вимог у відповідності до нормативних документів, розроблених ЗВО. ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності та професійного розвитку НПП через розроблені та впроваджені процедури морального та матеріального заохочення, можливості для преміювання викладачів. У ЗВО є система рейтингування, яка є у вільному доступі.

На думку ЕГ, НПП, які викладають на ОНП, мають високу публікаційну активність у фахових журналах, однак низьку у виданнях, які входять до наукометричних баз Scopus (Q1-2).

Рекомендації

1. ЕГ рекомендує до кінця 2026–2027 навчального року розробити на рівні кафедри індивідуальні публікаційні плани для НПП, залучених до реалізації ОНП, із визначенням цільових журналів, індексованих у Scopus та Web of Science, бажано Q1–Q2, орієнтовних тем статей, відповідальних авторів і строків подання рукописів. 2. Доцільно впродовж 2026 року запровадити внутрішній механізм науково-методичного супроводу підготовки публікацій у високорейтингових виданнях, зокрема через фахове рецензування рукописів, консультації щодо добору журналів, перевірку відповідності вимогам міжнародних видань та залучення НПП із наявним досвідом публікацій у Scopus/Web of Science. 3. ЕГ рекомендує посилити міжнародну публікаційну активність НПП шляхом підготовки спільних статей із закордонними партнерами, які вже залучені до освітнього процесу ОНП, зокрема представниками Білостоцького університету, Портсмутського університету, Лейденського університету та інших партнерських інституцій.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

ЕГ встановила, що матеріально-технічні, фінансові ресурси, навчально-методичне забезпечення та бібліотечний фонд ЗУНУ відповідають ліцензійним умовам і забезпечують досягнення цілей, визначених ОП «Політологія», а також її програмних результатів навчання. В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії з мультимедійним обладнанням та навчальні комп'ютерні лабораторії, оснащені сучасною технікою і ліцензійним програмним забезпеченням, підключені до внутрішньої мережі з можливістю Інтернет-з'єднання. Здобувачі мають змогу безкоштовно користуватися мережею Wi-Fi, локальною мережею університету з доступом до електронної бібліотеки, бібліотечними фондами та читальними залами. Навчально-методичні матеріали доступні здобувачам у системі дистанційного навчання Moodle. Під час зустрічі зі здобувачами ОП (Зустріч 4) встановлено, що доступ до Moodle є завжди. Для забезпечення академічної доброчесності функціонує система перевірки текстів на унікальність Strikeplagiarism. Усі приміщення обладнані засобами пожежної безпеки, системами відеоспостереження, організована охорона; наявне облаштоване укриття з можливістю проведення занять на випадок повітряних тривог. На резервній зустрічі встановлено, що бібліотечний корпус обладнаний комп'ютерами з ліцензійним ПЗ та засобами протипожежної безпеки. Під час огляду матеріально-технічної бази виявлено: наявність Центру студентського спорту ЗУНУ (<https://surl.li/jvphld>), імерсивного мультифункціонального хабу (<https://surl.li/effudz>) та Steam Lab (<https://surl.li/cc/tewbsw>), на базі якого проводилися симуляції засідань Верховної Ради та Бундестагу. Навчальні корпуси та гуртожитки обладнані пандусами, кнопками виклику чергових, облаштованими укриттями, засобами протипожежної безпеки. В навчальному корпусі наявна їдальня. На зустрічі з допоміжними структурними підрозділами (Зустріч 8) встановлено, що бібліотека ЗУНУ входить до топ-5 репозитаріїв України за рейтингом прозорості електронних репозитаріїв. Таким чином, ЕГ констатує, що ресурсне забезпечення ОНП є достатнім для досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

ЕГ встановила, що ЗУНУ створює належні умови для доступу викладачів і здобувачів до освітньої інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для реалізації ОП «Політологія». Матеріально-технічна база, зокрема навчальні комп'ютерні лабораторії, аудиторії з мультимедійним обладнанням, доступ до мережі Інтернет та Wi-Fi, є у вільному доступі для всіх учасників освітнього процесу. Для організації дистанційного та змішаного навчання використовується платформа Moodle. Позитивним є створення спеціалізованої аудиторії «Центр політологічних студій ЗУНУ» (за підтримки посольства Угорщини), оснащеної відеозв'язком, де проводиться більшість фахових занять та наукових заходів. Важливою складовою є надання доступу до наукометричних баз Scopus, Web of Science та інших через сайт бібліотеки. На YouTube каналі бібліотеки ЗУНУ розміщені відео з необхідними поясненнями (<https://surl.li/mrglde>). Особливої уваги заслуговує практика щорічного видання кафедрою збірника наукових праць. Під час зустрічі зі здобувачами ОП (Зустріч 4) встановлено, що аспіранти задоволені інформаційно-технічним

наповненням, зокрема ресурсами Moodle та Smart університет. Водночас ЕГ виявила нерівномірність наповнення навчальних курсів у системі Moodle: частина курсів наповнена в повному обсязі, а частина не має достатнього наповнення (лекційні матеріали, завдання для самоконтролю). Таким чином, ЕГ констатує, що доступ до інфраструктури та ресурсів забезпечується на належному рівні, однак якість наповнення окремих курсів у Moodle потребує покращення.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

ЕГ встановила, що в ЗУНУ створено освітнє середовище, яке загалом сприяє задоволенню потреб та інтересів аспірантів, які навчаються за ОП «Політологія». Здобувачі мають вільний доступ до інформаційних ресурсів, методичних матеріалів, а також можуть користуватися інфраструктурою університету (бібліотека, гуртожитки, спортивний центр, їдальні, кафе). Важливою складовою є постійна організаційна та координаційна підтримка з боку адміністрації, керівництва інституту, кафедри та гаранта ОП. Аспіранти активно залучаються до засідань кафедри, методичних і наукових семінарів, конференцій, круглих столів, а також до науково-дослідної роботи кафедри. Вони отримують інформацію про гранти, наукові проекти та стипендіальні програми. Під час зустрічі зі здобувачами ОП (Зустріч 4) встановлено, що аспіранти брали участь у програмах академічної мобільності Erasmus+, а також долучалися до формування стратегії розвитку Тернопільської громади та розробляли політичний паспорт Тернопільської області. Двічі на рік здобувачі звітують на кафедрі про виконання індивідуальних планів, що дає їм змогу наголошувати на проблемах і звертатися за допомогою до науково-педагогічних працівників та адміністрації. Актуальна інформація поширюється через офіційний сайт університету та групи в соціальних мережах. Позитивним є функціонування соціально-психологічної підтримки (<https://surl.li/ylnoyb>), де фахівці надають кваліфіковану допомогу у вирішенні соціально-психологічних проблем учасників освітнього процесу. Здобувачі постійно беруть участь в опитуваннях щодо організації освітнього процесу та різних його аспектів (<https://surl.li/mcdngu>). ЕГ констатує, що освітнє середовище ЗУНУ загалом є безпечним та створює умови для задоволення потреб здобувачів.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

ЕГ встановила, що в ЗУНУ функціонує багаторівнева система підтримки аспірантів, які навчаються за ОП «Політологія». Освітня та організаційна підтримка забезпечується через постійну комунікацію з гарантом, завідувачем кафедри та адміністрацією, а також через залучення аспірантів до засідань кафедри, наукових семінарів і конференцій. Інформаційна підтримка реалізується через офіційний сайт університету, соціальні мережі та безпосередню комунікацію з науковими керівниками. Консультативна та соціальна підтримка включає доступ до медичного пункту, кабінетів лікувальної фізкультури, емоційного розвантаження та психотерапії. Позитивною практикою є функціонування Навчально-наукового центру соціально-психологічної підтримки та резильєнтності ЗУНУ (<https://surl.li/ylnoyb>), основним завданням якого, як встановлено на зустрічі з допоміжними підрозділами (Зустріч 8), є проведення індивідуальних консультацій зі здобувачами, а також проведення навчань, тренінгів та круглих столів щодо подолання тривожних станів та проявів паніки. Додатковим інструментом підтримки є Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених. В умовах воєнного стану університет обладнав навчальні будівлі укриттями. На зустрічі зі здобувачами (Зустріч 4) встановлено, що для вирішення конфліктних ситуацій аспіранти поінформовані про «скриньку довіри». На зустрічі з допоміжними підрозділами додатково повідомлено про наявність електронної пошти відповідальної особи та фізичних скриньок на кожному факультеті. На зустрічі з системою електронного навчання (Зустріч 9) встановлено, що в системі SMART Університет (<https://surl.li/dlddcw>) наявні функції поселення в гуртожитки, розклад, електронний журнал, вибір дисциплін, однак вона не забезпечує документообіг. Таким чином, ЕГ констатує, що в університеті створено багатоаспектну систему підтримки здобувачів, яка охоплює зазначені напрями.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ЕГ встановила, що в ЗУНУ вжито комплексних заходів для забезпечення доступності навчальних приміщень та інфраструктури для осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших маломобільних груп населення. Наявність та стан таких умов підтверджуються «Звітом про проведення технічного обстеження стану забезпечення доступності навчальних приміщень ЗУНУ» (<https://surl.li/skrtrh>) та «Порядком супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення» (<https://surl.li/ekkwer>). На зустрічі з керівництвом (Зустріч 1) встановлено, що з 2024 року ЗУНУ є пілотним університетом у проекті створення Центрів підтримки студентів (<https://surl.li/uzjgsl>), основний фокус діяльності якого – освітні потреби осіб з інвалідністю та вразливих категорій населення. Центр здійснює політику формування інклюзивного середовища за чотирма ключовими напрямками: фізична доступність (архітектурна спроможність), планування безбар'єрності, інформаційне забезпечення та адаптація компонентів освітнього процесу. Затверджено план щорічних заходів відповідно до Національної стратегії безбар'єрного простору України до 2030 року. Наразі в університеті навчається 246 осіб з особливими потребами. На

сайті Центру підтримки студентів (<https://surl.li/efvsq1>) розміщено Google-форму для заповнення інформації про потреби кожного студента. На зустрічі з допоміжними підрозділами (Зустріч 8) встановлено, що частина сервісів ЗУНУ зорієнтована на вразливі категорії: бібліотека обладнана пандусами, кнопками виклику, тактильними написами, на першому поверсі обладнані додаткові 4 місця; на сайті бібліотеки (<https://surl.li/cvshkg>) діє сервіс «Електронна доставка документів». На момент акредитаційної експертизи за ОП «Політологія» особи з особливими освітніми потребами не навчаються, що унеможливує перевірку практичної реалізації процедур супроводу. Таким чином, ЕГ констатує, що університет створив належне нормативне підґрунтя та системну інфраструктуру для забезпечення права на освіту осіб з особливими освітніми потребами.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЕГ встановила, що в ЗУНУ сформовано системну нормативну базу для запобігання та врегулювання конфліктних ситуацій, включаючи корупцію, булінг, дискримінацію та сексуальні домагання. Антикорупційна політика визначається «Антикорупційною програмою ЗУНУ на 2024-2026 роки», а її реалізацію забезпечує Уповноважений з антикорупційної діяльності (<https://surl.li/wlydfe>), який проводить консультаційну та роз'яснювальну роботу. Університет регулярно бере участь у загальнонаціональних кампаніях, зокрема у Тижні доброчесності (грудень 2025 р.), організованому офісом доброчесності НАЗК (<https://surl.li/yktdds>). Окремим документом врегульовано «Положення про запобігання та протидію булінгу» (<https://surl.li/pjccqr>), яке гарантує право всіх учасників освітнього процесу на захист честі та гідності. Повідомлення про випадки булінгу можуть подаватися в усній або письмовій формі, зокрема з використанням засобів електронної комунікації (телефон, соціальні мережі, електронна пошта, месенджери). Для врегулювання конфлікту інтересів та інших конфліктних ситуацій діє «Положення про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій» (<https://surl.li/acfbvs>). Особливу увагу приділено процедурі вирішення конфліктів між науковим керівником та аспірантом, що регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та підготовку докторів наук» (<https://surl.li/pjkkhb>). Кожен учасник має право подати письмову скаргу до Комісії з врегулювання конфліктних ситуацій в електронному або паперовому вигляді, а також скористатися «скринькою довіри». Усі документи є доступними на сайті університету. За період реалізації ОП «Політологія» випадків звернень щодо конфліктних ситуацій не зафіксовано. Таким чином, ЕГ констатує наявність належного нормативного підґрунтя для врегулювання конфліктних ситуацій.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ констатує, що в ЗУНУ створено сучасне, безпечне та інклюзивне освітнє середовище, яке в цілому забезпечує належні умови для реалізації ОП «Політологія». Університет має розвинену матеріально-технічну базу, ліцензійне програмне забезпечення, бібліотеку з високоякісним репозитарієм (входить до топ-5 в Україні). Функціонує багаторівнева система підтримки аспірантів – від психологічної до інформаційної, забезпечено безпеку в умовах воєнного стану. Вжиті системні заходи для створення інклюзивного середовища. ЗУНУ реалізує інклюзивну політику за чотирма напрямками (фізична, цифрова, інформаційна доступність, адаптація освітніх компонентів) відповідно до Національної стратегії безбар'єрного простору до 2030 року. Наявність імерсивного мультифункціонального хабу (<https://surl.li/effudz>) та Steam Lab (<https://surl.li/tewbsw>), де проводяться симуляції засідань Верховної Ради та Бундестагу, є позитивною практикою, що безпосередньо підвищує якість підготовки політологів.

Недоліки

Частина навчальних курсів Moodle має п недостатнє наповнення (відсутні лекційні презентації, завдання для самоконтролю). Використовувана в університеті система SMART не забезпечує функціоналу електронного документообігу для подання різних заяв, погодження індивідуальних планів аспірантів або інших адміністративних процедур, що збільшує час опрацювання документів та створює додаткове навантаження на аспірантів і працівників.

Рекомендації

Впроваджувати модулі електронного документообігу (подання заяв, погодження індивідуальних планів аспірантів тощо) для підвищення ефективності адміністрування а також призначення відповідальних осіб за щоместровий аудит курсів на платформі Moodle. Також розробити техніко-економічне обґрунтування щодо впровадження модулів електронного документообігу для основних адміністративних процесів аспірантів.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Система забезпечення якості вищої освіти в Західноукраїнському національному університеті регламентується внутрішніми нормативними документами, зокрема: «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Західноукраїнському національному університеті» (<https://surli.cc/rvvozy>), «Положенням про освітні програми» (<https://surli.li/wprobxd>) та «Порядком перегляду (оновлення) освітніх програм» (<https://surli.cc/mdlozu>). Освітньо-наукова програма започаткована у 2021 році та системно оновлювалася у 2022, 2023, 2024 та 2025 роках, що свідчить про послідовну реалізацію процедур її моніторингу, перегляду та актуалізації. Порівняльний аналіз редакцій ОНП засвідчує, що блок обов'язкових освітніх компонентів зазнав змін: зокрема, при перегляді ОНП у 2023 році було замінено ОК «Методика виконання дисертаційної роботи» на «Управління науковими проектами», а в редакції ОНП 2025 року замінено ОК «Методологія та організація наукових досліджень» на «Сучасні методології наукового пошуку». ОНП 2024, 2025 рр. розміщені на офіційному вебсайті університету (<https://surli.lu/wupkrz>), що забезпечує прозорість процедур її розроблення, затвердження та оновлення. ЕГ проаналізувала ОНП 2022 – 2023 рр та навчальні плани 2022–2023рр., які були надані ЗВО у відповідь на офіційний запит, та встановила, що процедури розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОНП у ЗУНУ дотримуються. ЕГ робить висновок про повну відповідність підкритерію 8.1.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

У Положенні про освітні програми в Західноукраїнському національному університеті, введеному в дію наказом ректора, унормовано процедури широкого публічного обговорення проектів освітньо-наукових програм. Зокрема, відповідно до п. 3.2, кафедра-ініціатор оприлюднює проект освітньо-наукової програми на офіційному вебсайті Університету для громадського обговорення не пізніше ніж за місяць до його розгляду на засіданні кафедри (<https://surli.li/tvvzog>). Положення також передбачає участь здобувачів вищої освіти у процесах формування та перегляду освітньо-наукових програм. Під час експертного візиту підтверджено практику системного залучення здобувачів до процедур оновлення ОНП (зустрічі 4). З метою посилення їхньої ролі в забезпеченні якості освіти проводяться регулярні зустрічі з директоркою центру ліцензування, акредитації, методичної роботи та забезпечення якості освіти (<https://surli.cc/yfwcyz>). За результатами такого залучення пропозиції здобувачів враховуються при перегляді освітньо-наукової програми. Зокрема, пропозиція (25% здобувачів вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти) щодо вилучення ОК «Формування політичної науки: історія та інституціоналізація» була врахована у процесі оновлення ОНП на «Сучасні методологічні підходи у політологічних дослідженнях», а за пропозицією (25% здобувачів вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти) у 2024 році ця ж ОК була замінена на «Політичні процеси, відносини та інститути». ЕГ під час зустрічі з адміністративним персоналом з'ясувала, що процедури розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду у ЗУНУ дотримуються, зокрема через систематичні онлайн-опитування здобувачів та стейкхолдерів (<https://surli.cc/mqfxim>) результати яких враховуються групою забезпечення при оновленні програми. ЕГ встановила, що результати опитувань обговорюються на засіданнях кафедри, про що свідчать витяги з протоколів засідання кафедри, надані ЗВО. ЕГ робить висновок про повну відповідність підкритерію 8.2.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

У Положенні про освітні програми в Західноукраїнському національному університеті унормовано залучення роботодавців та інших зацікавлених сторін до процедур забезпечення якості ОНП (п. 3.2.3) (<https://surli.cc/rfafhd>). ЕГ проаналізувала рецензії на ОНП 2024 та ОНП 2025, а також аналітичний звіт ЗВО за результатами громадського обговорення, що підтверджує врахування пропозицій стейкхолдерів. Зокрема, реалізовано рекомендації народного депутата України Ростислава Павленка та директора ТРЦП кадрів Володимира Ткача і запроваджено ОК «Формування політичної науки: історія та інституціоналізація», також голови ТТОПП «ЕС» Степана Барни щодо запровадження ОК «Етнополітичні процеси в Україні, а також начальника управління ТОВА Ігоря Кульчицького щодо запровадження ОК «Менеджмент політичних процесів». У 2025 р. на пропозицію голови ТОР Богдана Бутковського було запроваджено ОК «Політико-правові процеси». Роботодавці також активно залучаються до

освітнього процесу через проведення відкритих лекцій і зустрічей. ЕГ підтвердила участь почесних консулів та представників міжнародних інституцій і органів влади (зокрема Сенегалу, Грузії, Молдови, Нідерландів, Хорватії, Литви), а також представників органів місцевого самоврядування. Під час відкритої зустрічі представники роботодавців і закордонних університетів також засвідчили сталість співпраці із ОНП та її практичну орієнтованість. ЕГ робить висновок про повну відповідність підкритерію 8.3.

4. Найважливіша практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

ОНП щорічно переглядається із залученням стейкхолдерів. Аналітичний звіт за результатами громадського обговорення ОНП «Політологія» 2025 підтверджує, що пропозиції та рекомендації заінтересованих сторін системно враховуються під час оновлення програми. Система внутрішнього забезпечення якості ЗВО передбачає регулярне анкетування всіх груп стейкхолдерів. На офіційному сайті оприлюднено анкети та результати їх опрацювання (<https://surli.cc/mqfxim>), що свідчить про системний характер збору та аналізу даних. ЕГ встановила, що результати опитувань належним чином опрацьовуються та використовуються для вдосконалення освітньо-наукової програми, що підтверджує ефективність функціонування системи забезпечення якості. Додатково координацію процесів моніторингу забезпечує центр ліцензування, акредитації, методичної роботи та забезпечення якості освіти, а також інститут уповноважених із якості освіти у структурних підрозділах, про що повідомлено під час зустрічі директоркою центру Л. Біловус. ЕГ робить висновок про повну відповідність підкритерію 8.5.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Освітньо-наукова програма вперше проходить процедуру акредитації. Водночас досвід акредитації інших ОНП було попередньо обговорено на нарадах за участю керівництва ЗУНУ та враховано у діяльності Центру ліцензування, акредитації, методичної роботи та забезпечення якості освіти, а також гарантом програми. Встановлено, що зауваження та пропозиції, отримані під час акредитацій інших програм, використано для оптимізації вебсайту університету та впорядкування документообігу, удосконалення структури ОНП (зокрема формування переліку освітніх компонентів і їх логічної послідовності), розроблення структурно-логічної схеми підготовки здобувачів, а також оновлення матриць відповідності результатів навчання і програмних компетентностей освітнім компонентам. Оновлено зміст силабусів навчальних дисциплін. Експертною групою відзначено, що у зв'язку із запровадженням державного стандарту зі спеціальності «Політологія» для третього (освітньо-наукового) рівня було здійснено перегляд ОНП та внесено суттєві зміни. Зокрема, до циклу професійної підготовки введено нові освітні компоненти (ОК 8, ОК 9, ОК 10) з урахуванням рекомендацій наукових експертів і стейкхолдерів. Також оновлено перелік вибіркових дисциплін, включно з компонентами, що викладаються англійською мовою, що сприяє індивідуалізації освітньої траєкторії здобувачів та інтернаціоналізації освітнього процесу. Експертною групою під час зустрічі 4 зі здобувачами встановлено, що вибір освітніх компонентів вільного вибору здійснюється з урахуванням їхніх наукових інтересів. З'ясовано, що впродовж останнього періоду спостерігається зростання публікаційної активності науково-педагогічних працівників, зокрема у виданнях, що індексуються в наукометричних базах Scopus, а також у фахових виданнях України. НПП, задіяні у викладанні освітніх компонентів професійного циклу, пройшли стажування у закордонних науково-освітніх установах. Експертною групою під час зустрічі 3 з академічним персоналом встановлено, що викладання ОК 9 здійснює президент Академії політико-правових наук України П. Мироненко. Також з'ясовано, що професор М. Лазарович, який забезпечує викладання ОК 8 «Менеджмент політичних процесів», є ветераном російсько-української війни. ЕГ робить висновок про повну відповідність підкритерію 8.6

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Експертною групою встановлено, що ЗВО приділяє належну увагу формуванню культури якості освіти. ОНП щорічно оновлюється з урахуванням актуальних вимог та результатів внутрішнього і зовнішнього моніторингу. З'ясовано, що здобувачі освіти поінформовані про можливості зворотного зв'язку та мають можливість користуватися ними у разі виникнення проблемних питань, звертаючись до гаранта ОНП, кафедри або дирекції інституту.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Експертна група дійшла висновку, що ОНП «Політологія» загалом відповідає Критерію 8 на рівні В. З'ясовано, що заклад вищої освіти та освітня програма забезпечують послідовне дотримання визначених процедур щодо розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП. До процесів удосконалення програми залучаються здобувачі вищої освіти, роботодавці, представники академічної спільноти, які виступають рівноправними партнерами, а їхні пропозиції розглядаються та враховуються в установленому порядку. Встановлено, що система внутрішнього забезпечення якості освіти забезпечує своєчасне реагування на результати внутрішнього моніторингу освітньої програми. В академічному середовищі ЗВО послідовно формується культура якості освіти.

Недоліки

Експертною групою не виявлено недоліків за Критерієм 8.

Рекомендації

Центру ліцензування, акредитації, методичної роботи та забезпечення якості освіти спільно з гарантом ОНП до початку 2026–2027 навчального року забезпечити оприлюднення на сайті університету короткого підсумкового звіту про результати щорічного моніторингу ОНП, прийняті управлінські рішення та зміни, внесені до освітньо-наукової програми.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЕГ встановила, що в ЗУНУ сформовано належне нормативно-правове підґрунтя для регулювання прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу. Ключові локальні документи, які визначають ці правила та процедури, включають: «Правила внутрішнього розпорядку» (<https://surl.li/rgbxbc>), «Статут» (<https://surl.li/gxolnx>), «Положення про організацію освітнього процесу» (<https://surl.li/ccrves>), «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ЗУНУ» (<https://surl.li/inboqq>), «Кодекс академічної доброчесності ЗУНУ» (<https://surl.li/cc/atanxv>), «Стратегію розвитку Західноукраїнського національного університету на 2024-2028 рр.» (<https://surl.li/xjymed>) та «Колективний договір Західноукраїнського національного університету на 2024-2028 роки» (<https://surl.li/tbojyt>). Усі ці документи є чіткими, не суперечать чинному законодавству та розміщені у відкритому доступі на офіційному вебсайті ЗВО в рубриці «Публічна інформація» (<https://surl.li/yzbrap>), що забезпечує їх доступність для всіх заінтересованих сторін. Під час проведених фокус-груп представники адміністративного персоналу, науково-педагогічні працівники, працівники допоміжних структурних підрозділів та здобувачі вищої освіти підтвердили, що вони ознайомлені зі своїми правами та обов'язками, визначеними цими документами, а також що ці правила послідовно дотримуються в процесі реалізації ОНП «Політологія».

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

ЕГ встановила, що в ЗУНУ існує практика оприлюднення проєктів освітніх програм на офіційному вебсайті для громадського обговорення. Освітньо-наукову програму, що проходить акредитацію (редакція 2026 року), розміщено за посиланням (<https://surl.li/zbutwi>). Програма оприлюднена у достатній для ознайомлення термін. Позитивним моментом є системність наявності таблиці пропозицій, де зазначено, які зауваження від стейкхолдерів було

враховано. Пропозиції, що надходили під час обговорення проекту, узагальнювалися та враховувалися при доопрацюванні ОП. Крім того, на вебресурсі університету оприлюднено проекти попередніх версій програми (2024, 2025 роки) разом із рецензіями та відгуками, що доступні за посиланням (<https://surl.li/nrmzgg>). На сторінці кожного проекту розміщується повний текст ОП або змін до неї, включаючи навчальний план та перелік освітніх компонентів, а також зазначається дата публікації.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ЕГ встановила, що ЗУНУ забезпечує відкритий та системний доступ до інформації про ОП «Політологія». На офіційному вебсайті ЗВО у відкритому доступі розміщено проекти ОП за 2024-2026 роки, навчальні плани, робочі програми освітніх компонентів, силабуси, а також портфоліо науково-педагогічних працівників, що доступно за посиланням (<https://surl.lu/aqecjd>). Крім того, оприлюднено каталог навчальних дисциплін вільного вибору. Такий обсяг інформації дозволяє заінтересованим сторонам (вступникам, аспірантам, роботодавцям, випускникам) отримати повне уявлення про структуру, зміст та особливості реалізації ОНП. Таким чином, ЕГ констатує, що в цілому університет дотримується вимог щодо оприлюднення інформації про ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ констатує, що ЗУНУ забезпечує належний рівень прозорості та публічності інформації, що стосується ОНП «Політологія». В університеті сформовано чітку нормативну базу, яка регулює права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, а відповідні документи є доступними на офіційному вебсайті. Практикується оприлюднення проектів освітніх програм для громадського обговорення, а також розміщення в повному обсязі чинних навчальних планів, силабусів, каталогу вибіркових дисциплін і портфоліо науково-педагогічних працівників. Під час фокус-груп адміністративний персонал, НПП, допоміжні підрозділи та здобувачі підтвердили, що вони ознайомлені з документами, які регулюють їхні права та обов'язки, і послідовно їх дотримуються.

Недоліки

Відсутні

Рекомендації

Відсутні

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галуззями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

Зміст ОНП базується на принципі «навчання через дослідження», що забезпечує формування дослідницької автономії здобувача. Фундаментальна методологічна база формується вже у I семестрі через цикл науково-дослідної підготовки, зокрема дисципліни «Сучасні методології наукового пошуку» та «Емпіричні методи та інформаційно-аналітичні технології у наукових пошуках». Згідно з результатами анкетування, здобувачі підтверджують високу

задоволеність змістом дисциплін та їхньою відповідністю науковим інтересам. Аспіранти відзначають, що опановані методи (кейс-методи, аналіз категоріальних апаратів) є релевантними для їхніх дисертацій (Зустріч 4). Навчальний процес на ОНП безпосередньо корелює з комплексною науково-дослідною темою кафедри політології та філософії імені Сергія Коновала: «Політичні трансформації та ціннісні орієнтири суспільства в умовах глобалізаційних викликів та цифрової трансформації». Зміст програми постійно оновлюється на основі досліджень НПП та результатів міжнародної діяльності. Результати наукових праць гаранта ОП і проф. М. Лазаровича щодо цифрової революції та цифрового опору (публікації 2025 р. у «Evropsky politicky a pravni diskurz» та «Актуальні проблеми філософії та соціології») безпосередньо інтегровані у зміст ВК. За результатами громадського обговорення (Аналітичний звіт, 2025 р.), до НП 2025 р. внесено зміни, зокрема ОК 8 (пропозиція Департаменту культури та туризму ТОДА). Зміст ВК (наприклад, «Європейські політичні практики та інститути») щорічно оновлюється на основі результатів участі викладачів у міжнародних проєктах Erasmus+ та Jean Monnet, що дозволяє аспірантам працювати з найсвіжішими даними (Зустрічі 3,7). Здобувачі залучаються до експертно-аналітичної діяльності на рівні міста та області. Наприклад, аспірант 3-ого року навчання брав активну участь у фаховому обговоренні та пролонгації «Стратегії розвитку Тернопільської міської територіальної громади до 2027 року» (2025 р.); робота над «Політологічним паспортом Тернопільської області» (за участю аспіранта 4-ого року навчання) тощо. Під час проходження практики (6 кред.) аспіранти апробують власні методики викладання із застосуванням платформ Moodle та Smart University. ЕГ наголошує, що один зі здобувачів ОНП вже працевлаштований викладачем на кафедрі, де навчається. Високий рівень автономії дослідника виховується через значну питому вагу самостійної роботи, що готує аспіранта до фінального етапу – виконання наукової складової обсягом 180 кред. та захисту дисертації, яка розв'язує значущу наукову проблему. Зміст ОНП формує відповідального дослідника через системний контроль. Зокрема, аналіз звітів подібності статей аспірантів (Документи на запит) свідчить про дотримання стандартів наукової етики. Наведені факти свідчать про те, що зіст ОНП «Політологія» забезпечує синергію між теоретичним навчанням та прикладною дослідницькою діяльністю, що повністю відповідає вимогам підкритерію.

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямку досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

Відповідність наукових інтересів керівників та тематик досліджень аспірантів в ОНП «Політологія» підтверджується результатами їхньої спільної публікаційної активності та участю у наукових проєктах. Проф. О. Рудакевич є науковим керівником 2-х аспірантів. Аспірант 2-ого р. н. працює над темою «Соціально-політична онтологія як соціетальний компонент національної політичної культури (історичний досвід українського народу та сьогодення)». Пряму відповідність підтверджує спільна публікація з керівником у фаховому виданні: «Місце і роль соціально-політичної онтології в національній політичній культурі» // Актуальні проблеми філософії та соціології, Вип. 52 (2025). Дослідження аспіранта 1-ого р. н. «Політична культура молоді в умовах цифрової трансформації суспільства» корелює з працями О. Рудакевича про цифровий опір та політичні зміни (зокрема, стаття у Scopus, 2025 р., Digital resistance in authoritarian realities). ЕГ проаналізувала наявні публікації О. Рудакевича (<https://surl.lu/uuwtej>) та може констатувати, що його основними сферами досліджень є: націологія, національні відносини та етнополітична концепція нації; теорія/методологія дослідження політ. культури; політ. процеси та безпека в сучасній Україні Сфера наукових інтересів В. Томахіва охоплює теорію політики, виборчі процеси та корупційні ризики. Аспірант 4-ого р. н. досліджує тему «Чорний піар у виборчих кампаніях: теоретико-методологічний аналіз». Це є прямим розвитком напрацювань керівника, викладених у посібнику «Загальна теорія політики» та статтях щодо маніпулятивних технологій. Тема здобувача 3-ого р. н. «Національна консолідація в умовах демократичної трансформації суспільства» базується на спільному науковому доробку з керівником. Факт наукової співпраці підтверджено публікаціями 2023, 2024 рр.: «Концептуальні засади дослідження національної консолідації», «Концептуальні засади дослідження демократичних трансформаційних процесів». ЕГ проаналізувала наявні публікації В. Томахіва (<https://surl.li/jxlgyum>) та може констатувати, що його науковий доробок охоплює фундаментальні питання теорії та історії політики, трансформації політичних систем, виборчих технологій, а також проблем політичної корупції та нац. безпеки в умовах демократичного транзиту. Керівники є активними членами професійної спільноти (Академія політико-правових наук України), що гарантує високу методологічну якість керівництва. На зустрічах з ЕГ було зазначено, що щороку проводиться моніторинг ПП аспірантів, де окремим пунктом фіксується відповідність публікацій керівника темі дисертації (Зустрічі 2, 3, 7). Таким чином, кожен керівник є дослідником саме в тому напрямку та темі, яку розробляє його аспірант.

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

ЕГ встановила, що в ЗУНУ функціонує затверджений «Порядок присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (<https://surl.li/ohwudf>). Відповідно до цього документа, разова спеціалізована вчена рада створюється не пізніше двох місяців з дня отримання заяви здобувача у складі п'яти осіб - голови, двох рецензентів та двох офіційних опонентів, про що видається відповідний наказ. Під час зустрічі з керівництвом (Зустріч 1) ЕГ встановила, що на кафедрі політології та філософії імені Сергія Коновала, яка є випусковою для ОНП «Політологія», працюють 11 докторів наук та 3 кандидати наук за спеціальністю 052 «Політологія» та суміжними спеціальностями. Усі доктори наук мають необхідну кількість публікацій у фахових виданнях. Окрім внутрішнього кадрового резерву, кафедра підтримує стале співробітництво з іншими українськими закладами вищої освіти та

науковими установами. Для утворення разових рад залучаються зовнішні фахівці, які отримують матеріальну винагороду. За потреби укладаються відповідні договори про співпрацю. Це забезпечує можливість формувати разові ради з необхідним рівнем компетентності навіть у випадку вузької спеціалізації дисертаційних досліджень або для забезпечення неупередженості. Крім того, Положенням про аспірантуру передбачено можливість призначення наукового керівника не лише з числа штатних працівників університету, але й із зовнішніх установ, що додатково розширює коло потенційних членів разових рад. На момент проведення експертизи безпосередньої потреби у створенні разової ради немає (жоден аспірант не завершив дисертаційне дослідження). Однак наявна кількість фахівців та напрацьована практика укладення договорів із зовнішніми фахівцями є доказом інституційної, кадрової та організаційної спроможності. Таким чином, ЕГ констатує, що університет повністю здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради для атестації аспірантів, які навчаються на ОНП «Політологія».

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

ЕГ встановила, що ЗУНУ володіє розвиненою дослідницькою інфраструктурою: наукова бібліотека, Навчально-науковий центр підготовки та атестації здобувачів вищої освіти та наукових кадрів, Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених. Аспіранти активно долучені до діяльності Центру політологічних студій ЗУНУ (<https://surl.li/yaucii>), що створює фахове середовище для досліджень. На зустрічі з академічним персоналом (Зустріч 3) встановлено, що аспіранти залучені до наукових тем на посадах лаборантів, зокрема до теми, пов'язаної з експертною діяльністю в умовах воєнного стану. Крім того, на кафедрі політології та філософії імені Сергія Коновала виконуються дослідження за темою «Соціо-культурні та політичні процеси в контексті євроатлантичної інтеграції України», а також наявні договірні відносини з компанією «Продекспрот», в межах яких кафедра долучена до підготовки експертиз. Виконавцями цих тем є аспіранти, залучені до науково-дослідної частини університету. Результати досліджень презентуються на щорічних конференціях, аспіранти мають можливість публікуватися у кафедральному щорічнику. Для перевірки на плагіат надається безоплатний доступ до системи Strikeplagiarism. Університет стимулює участь аспірантів у грантах відповідно до «Порядку підготовки міжнародних проєктів та грантів ЗУНУ» (<https://surl.li/epkqze>). Таким чином, ЕГ констатує, що університет створює організаційні та матеріальні передумови для виконання досліджень та апробації їх результатів.

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

ЕГ встановила, що в ЗУНУ існує системна робота щодо інтеграції аспірантів ОП «Політологія» до міжнародної академічної спільноти, яка здійснюється відповідно до «Стратегії інтернаціоналізації ЗУНУ на 2024-2028 рр.» (<https://surl.li/icgsuh>). На зустрічі з керівництвом (Зустріч 1) зазначено, що в університеті функціонують дві міжнародні конференції, а для аспірантів виділяються гранти для представлення результатів за кордон. Водночас через правовий режим воєнного стану діють обмеження на фізичний виїзд, тому міжнародний відділ провадить змішану або віртуальну академічну мобільність. Наведено конкретні приклади участі аспірантів у програмах Erasmus+: 3-ого і 4-ого року навчання – проєкт «Education for Sustainable Development» (20-24.10.2025); 2-ого, 3-ого і 4-ого року навчання – проєкт «Sustainable Youth Movement» (Кордоба, Іспанія, 19.09-3.10.2025); 1-ого, 2-ого і 4-ого року навчання – проєкт «YouthSOFTPOWER» (KA220-YOU) відповідно до партнерської угоди від 10.10.2025. На зустрічі з авторами ВСО (Зустріч 2) встановлено, що запрошуються гостьові лектори з України та зарубіжжя, зокрема з Портсмутського університету. В університеті регулярно проводяться семінари щодо можливостей публікації, роботи з наукометричними базами та створення академічних профілів (<https://surl.li/cc/wjebpx>). Відділ міжнародних зв'язків на своєму сайті (<https://surl.li/ikyede>) інформує про стажування та навчання (в тому числі онлайн), проводить зустрічі зі здобувачами. На зустрічі з аспірантами (Зустріч 4) висловлено побажання щодо посилення проєктної складової ОП, збільшення варіантів міжнародної активності (залучення зовнішніх лекторів) та посилення внутрішньої академічної мобільності. Водночас, аналізуючи підкритерій 3.3, ЕГ звертає увагу на відсутність інформації про перезарахування кредитів, отриманих аспірантами під час мобільності, що може свідчити про неповну інтеграцію таких результатів в освітній процес. Таким чином, ЕГ констатує, що університет створює належні умови для залучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти, однак потребує посилення документування визнання результатів мобільності та врахування побажань здобувачів.

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

ЕГ встановила, що наукові керівники аспірантів, залучені до реалізації ОП «Політологія», мають значний академічний досвід та визнання у професійних спільнотах. Зокрема, професор О. Рудакевич є віце-президентом

Академії політико-правових наук України (<https://surl.lu/qhzbhg>), очолює Центр політологічних студій ЗУНУ (<https://surl.li/ngnqfp/>), а в 2025 році пройшов міжнародне стажування за програмою «Політична культура об'єднаної Європи» в Нідерландській бізнес школі (сертифікат №NL-32/19/25, 180 год, 6 кредитів). Професор В. Томахів є академіком Академії політико-правових наук України (<https://surl.cc/xjjesj>) та у 2025 році пройшов стажування за програмою «Політична трансформація політичних систем Східноєвропейських країн» (сертифікат №NL-32/19/25, 180 год, 6 кредитів). Його наукові праці доступні в ORCID (<http://orcid.org/0000-0002-0525-2510>). Крім того, наявні публікації, підготовлені науковими керівниками спільно з аспірантами за результатами виконаних проєктів. Зазначене свідчить про те, що наукові керівники активно залучені до дослідницької роботи, а результати їхньої діяльності регулярно публікуються та презентуються. Університет створює умови для участі НПП у міжнародних стажуваннях, грантових проєктах та спільних дослідженнях, що позитивно впливає на якість наукового керівництва аспірантами. Таким чином, ЕГ констатує наявність практики участі наукових керівників у дослідницьких проєктах та публікації їх результатів.

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

Західноукраїнський національний університет забезпечує системне дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів через розвинену нормативну базу та механізми контролю. Політика закладу ґрунтується на дотриманні норм Кодексу академічної доброчесності (<https://surl.li/hpvvgzi>), який визначає етичні принципи та правила чесного виконання завдань. В університеті діє система особистих зобов'язань науково-педагогічних працівників і здобувачів щодо дотримання норм доброчесності, а контроль за цим процесом здійснює дорадчий орган – Комісія з доброчесності та наукової етики (Положення про комісію з питань академічної доброчесності <https://surl.li/wyudzm>). Для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення, ЗВО застосовує заходи академічної відповідальності, передбачені у розділі 5 «Академічна відповідальність» Кодексу академічної доброчесності ЗУНУ. Превентивні заходи включають регулярне інформування, проведення тематичних тренінгів (наприклад, «Доброчесність 2.0: як вчитися у світлі ШІ?») та участь у загальноуніверситетському Тижні академічної доброчесності. Технологічний контроль забезпечується обов'язковою перевіркою всіх наукових текстів на унікальність за допомогою сервісу Strikeplagiarism (Положення про протидію плагіату <https://surl.li/ifxtzt>). Вимоги щодо відсутності плагіату, фабрикації чи фальсифікації є ключовими для допуску аспірантів до атестації, що регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в ЗУНУ (<https://surl.lt/eeowgy>) та відповідними постановами КМУ щодо захисту дисертацій. За період реалізації ОНП «Політологія» випадків порушень академічної доброчесності серед керівників та аспірантів не зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітньо-наукова програма «Політологія» демонструє високий рівень інтеграції наукової та освітньої складових. Університет створив цілісну дослідницьку екосистему, де навчання не просто супроводжує науковий пошук, а є його невід'ємним джерелом. Програма повністю забезпечує підготовку фахівців, здатних до розв'язання комплексних проблем у сфері політології, володіння сучасною методологією та дотримання високих стандартів академічної доброчесності. Позитивні практики Практикоорієнтованість наукової складової. Аспіранти є безпосередніми розробниками стратегічних документів для органів місцевого самоврядування (Стратегія розвитку громади тощо). Такий підхід трансформує освітній процес у реальну дослідницьку діяльність, де методологічний інструментарій дисертації використовується для аналізу та прогнозування регіональних політичних процесів.

Недоліки

Непрозорість механізму оновлення змісту ОНП на основі власних досліджень ЗВО. Відсутність у силабусах згадок про державні науково-дослідні теми кафедри не дозволяє повною мірою простежити, як результати наукової діяльності НПП впроваджуються в освітній процес

Рекомендації

1. Запровадити практику спільних наукових семінарів, де аспіранти разом із науковими керівниками розробляють методологічний дизайн для нових кафедральних дослідницьких проєктів, що посилить ПРН щодо здатності здобувачів самостійно проєктувати комплексні дослідження на початкових етапах. 2. Посилити науково-дослідний складник педагогічної практики: рекомендувати аспірантам інтегрувати результати їхніх власних дисертаційних досліджень у лекційні курси для бакалаврів, що забезпечить реалізацію принципу "навчання через дослідження" вже на рівні передачі знань молодшим колегам 3. Врахувати побажання здобувачів щодо збільшення кількості

прикладних дослідницьких проєктів, які мають грантову підтримку. 4. Документально зафіксувати у робочих програмах / силабусах конкретні розділи, які базуються на результатах виконання НДР кафедри (із посиланням на номери держреєстрації тем).

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами експертного оцінювання експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проєктування освітньої програми	В
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В
Критерій 6. Людські ресурси	В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В
Критерій 10. Навчання через дослідження	В

За результатами експертного оцінювання рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	ID 48896.xlsx	h+ro3E/reZMKCFcoCoH5SLl69GYjFfoTM4EPxE8d sDM=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели експертне оцінювання у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Панасенко Ганна Сергіївна

Члени експертної групи

Остап'як Василь Іванович

Бондарєв Артем Віталійович